

UJ KELET

NEPZOVETSAGI TANACS

Ara 5 lej
Szombat, 1937. július 31.
5697. EV. AV 23. XX. EVF. 171 SZAM

Mass postala
Székelyország
Egyed. kiadóhivatal: Cuij, Str.
Baron L. Pop
Té. Telefon: 18-60. Előfizetési árak:
Egyszeri 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Külföldre:
Egyszeri 2, negyedévre 6, fél-
évre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetési
díjazás szerint. Az „UJ KELET” a
transilvaniai és banati közösség
egyetlen politikai napilapja. Cikkjeinek
utánuvételét csak a terjesztő megjelölésével engedjük meg.

A keresztény egyházak és a zsidókérdés

A keresztény egyházak egyetemes világ-konferenciája kedden fejeződött be Oxfordban. Ez a kongresszus, amelyet az egyik főpap felszólaló a kereszténység égő lelkiismeretének nevezett, határozottan és fenntartás nélkül állást foglalt az egyházi és világi köztársaságok közötti viszonyokról.

A határozati javaslat, amelyet dr. Huber, a nemzetközi vöröskereszt elnöke terjesztett elő, kimondja, hogy az egyház elismeri a jogállam intézményét, de élesen szembeszáll a totalitárius állammal, amely nem ismer magá fölé hatalmat. Az egyház soha nem fogja elismerni azt az államot, amely isten helyébe állítja magát.

Walter Moberly professzor kifejtette, hogy korunk tragédiája az, hogy a szociális ellentétekhez most még a faji ellentétek is hozzákapcsolódnak.

A keresztény világnézet szempontjából — mondotta — súlyos bűn, ha egy állam magát isteni.

Minden fajnak megvan az életjogosultsága, — fajszeretettel azonban abban a pillanatban, amikor egy olyan fokot ér el, hogy a többi fajok létére tör, súlyos bűn a keresztény erkölcs szempontjából.

A kongresszus a további vita során határozatot hozott a zsidókérdésben is. A közgyűlés kimondta, hogy az antiszemitizmust, mint a keresztény etikának meg nem felelő, szenvedélyekre apelláló tévtant, határozatlanul meg kell tiltani.

Ez a tiszta határozat még akkor is értékes, ha tisztára dokumentum marad minden gyakorlati érték nélkül.

Iorga professzor és a kormányutódlás

Tegnap számunkban ezen a helyen rámutattunk arra, hogy a különböző pártok hogyan igyekeznek a maguk képére formálni a legutóbbi közigazgatási választás eredményeit.

A pártlapokat olvasva, feltétlenül arra a megállapításra kell jutnia bárkinek is, hogy a romániai választók kivételes bölcsességgel nyilatkoztak meg ezeken a választásokon, mert sikerült a szembenálló összes feleket kielégíteniük.

A nemzeti parasztpárt jogosan örül a viszonylagos többségnek, a liberálisok rendületlenül állítják, hogy az ország bizalma reájuk szállott, a jobboldali pártok pedig szentül hiszik, hogy az ország ezeken a választásokon véglegesen jobbraát-ot csinált.

De van még valaki, aki ugyancsak a maga javára könyveli el a választások eredményét: Iorga professzor.

A Iorgisták nem jelölték magukat ezeken a választásokon.

Amugyis reménytelen kísérlet lett volna, mert a professornak még annyi híve sincs, mint Iordanak, vagy Argetoianak, akik együttesen nem tudták az összes eddigi választásokon tízezer szavazatot elérni.

Az ilyen apróságok azonban nem zavarják a kitünő professzort.

Az ő véleménye az, hogy tévednek azok, akik azt hiszik, hogy akárhogy és akárhonnan kapott szavazatok alapján aspirálhatnak a hatalomra. Ne higgye a nemzeti parasztpárt, hogy a zsidók, kisebbségek és kommunisták szavazati alapján igényt támaszthat a legfőbb alkotmányos fórummal szemben. Végtül kijelenti a professor, hogy meggyőződése szerint a kormányutódlás megoldása a román érzelmeik alkotmányossága értelmében fog megtörténni.

Igy a professor, aki épen ezért kategorikusan elhárította magától a tömegesen feléje önző szavazatok áradatát.

Hadd szavazzanak választók a nemzeti parasztpártra, ugyanis ráér utólag lekommunizálni ezeket a szavazatokat és ezen a címen követelni magának a hatalmat.

Persze könnyű az eféléről szatírákat írni.

A felosztási terv a Népszövetség mandátumbizottsága előtt

Csak a Népszövetségi Tanács fog szeptemberben dönteni Palesztina sorsáról. Weizmann hatalmas diplomáciai tevékenysége Genfben. Egységes zsidó front az Agudától a revizionistákig a felosztás ellen

Az Uj Kelet tudósítójának telefonjelentése

Genf, július 30. A Népszövetség mandátumbizottsága ma délelőtt 11 órakor összeült, hogy megvitassa a Peel-bizottság jelentését s javaslatát Palesztina kettéosztására vonatkozólag. Az ülésen a belga Orts elnököt, aki bevezetőjében hangsúlyozta, hogy nem bizottság feladata lesz a jelentéssel és az ahhoz csatolt angol kormánynyilatkozattal kapcsolatosan állást foglalni: ez a Népszövetségi tanács hatáskörébe tartozik. A bizottság dolga pillanatnyilag az, hogy a jelentést alapos tanulmányozás tárgyává tegye.

Ezután Ormsby-Gore angol gyarmatügyi miniszter ismertette hosszas exozében a mandátárius hatalom álláspontját. A bizottság első ülése délután 12 órától délután 5 óráig tartott.

A Jewish Agency vezetői hatalmas tevékenységet fejtettek ki Genfben. Weizmann Chaim professor, az Agency elnöke Genfben tartozkodik, ahol sorozatos tanácskozásokat

follyat különböző államok népszövetségi delegátusaival. Ugyancsak Genfben van acionista szervezet és a Vaad Leumi küldöttsége, valamint az Agudat Jisrael delegációja Jakob Rosenheim, az Aguda elnökének vezetése mellett. A különböző zsidó delegációk egymásközött, valamint a revizionista párt megbízottjaival tanácskozásokat folytatnak, amelyeknek célja teljesen egységes zsidó frontot kialakítani a felosztási tervvel szemben.

A Reuter ügynökség genfi távirata szerint a mandátumbizottságban aligha fog egységes vélemény kialakulni a felosztási tervvel kapcsolatban. A kérdés fölött véglegesen csak a Népszövetség szeptemberben összeülő tanácsa fog dönteni. Ugyancsak a Reuter-ügynökség jelenti, hogy a mandátumbizottsághoz táviratok és emlékiratok százai futnak be zsidó és arab részről egyaránt, amelyekben mindkét fél Palesztina felosztása ellen tiltakozik.

Néhányezer polgári halottja van Csiencsinben a japán bombázásoknak

Kína utolsó emberéig fog harcolni — jelentette ki Csang Kai Sek

A kínai marsall szerint a nankingi kormány nem fogja tűrni, hogy Japán behatoljon Kínába és ott bábalkormányokat állítson fel

SANGHAI, július 30. Csang-Kaj-Sek kijelentette, hogy a kínai kormány már július 17-én közölte minimális feltételeit a konfliktus elsimítására és ezek a feltételek nem változtak. A japánoknak a városok ellen indított támadásai nem tekinthetők helyi jellegűeknek. Kína nem engedheti meg, hogy a japánok behatoljanak az országba és bábukból álló kormányt állítsanak az ország élére. Amíg Csang-Kaj-Sek Kína katonai parancsnoka lesz, vállal minden felelősséget és harcolni fog Kína szuverenitásának megőrzéséért és nemzeti jétéért. Kína utolsó emberéig fog harcolni.

Romokban hever Csiencsin kínai városa

Csiencsinből jelentik, hogy husz japán repülőgép szünet nélkül bombázta a város stratégiai pontjait. Délután öt órakor a bombázás megszűnt. A város egyrésze romokban hever. A polgári lakosság köréből néhány ezer áldozatot szedett a bombázás. A kínai katonaság folytatja ellenállását.

A bombázás négy órán keresztül tartott. A kínai-japán egyetem, mint hatalmas fákllya, lángol. Hajnalban a kínaiak megtámadták és körülvették ezt az épületet és nem lehet tudni, hogy az épületben volt kétszáz japán katonát nem ölték-e meg?

Újabb jelentés szerint a csiencsin kínai polgárorség tagjai ma reggeltől kezdve átadják fegyvereiket a fegyverraktáraknak. A jelek szerint a kínai ellenállás gondolatát feladták. A japán csapatok már körülzárták a keleti pályaudvart, melyben már csak egy-egy kínai katonát tartózkodik.

A japán csapatok elfoglalták Sikut, Csiencsin kikötőjét.

A haj ott van, hogy Iorga professzor teljes komolysággal irhatja le ezeket a sorokat. Brzoznyára tud is valamit. Mindenesetre tudja saját tapasztalatból, hogy nem is olyan régen miniszterelnökké neveztek ki egy politikus,

Sanghajból jelentik, hogy a hadjárat kezdete óta Szakkinában mindkét részről összesen mintegy 15.000 katonát esett el, vagy sebesült meg.

Japán forrásból viszont azt közlik, hogy a japán csapatok vesztesége a hadjárat kezdete óta 121 halott, akik közül kettő katonatiszt és 238 sebesült. A kínaiak állítólag nyolcszáz halottat és négyszáz sebesültet veszítettek.

Ugyancsak japán forrásból közlik, hogy Csang-Kaj-Sek marsall rendelést adott a Pau-Ting-Funál, a Peking-Hankao vonalon állomásozó ötven ezer kínai katonából álló hadosztálynak, hogy induljon észak felé és támogassa a 29. hadsereget. Kínai hivatalos körökben nem nyilatkoznak erről a kérdéssel.

Sanghajból jelentik, hogy Csang-Cse-Csung, akit Pekung polgármesterévé neveztek ki, kijelentette, hogy a 29. kínai hadsereg a hadjárat megkezdése óta 15 ezer embert veszített.

aki egyedül képviselte önmagát jogszertir szenátor minőségben, a parlamentben.

Eppen ezért jó lesz Iorga suis generis alkotmányos felfogását megjegyezni. Nem lehet tudni, mi lehet belőle.

Életmentő hazugságok

„A tisztázatlanság napjai” — ezt a címet adta a Times tegnapelőtt egyik vezércikkének. Mint oly gyakran, az „európai sajtó nagyanyjának” megint igazsá van. „Amerre nézünk, mindenütt nemcsak elmentéket, de ellentmondásokat is látunk” — írja a nagy angol lap. — „Ha összehasonlítjuk például a valenciai és salamancai kormány célkitűzéseit, akkor meg kell állapítanunk, hogy a bevallott célok nem is különböznek annyira egymástól, hiszen Franco és Giral egyaránt azt hirdetik, hogy békét, polgári rendet és termelő munkát akarnak. Japán azt hangoztatja, hogy csak állampolgárainak személyes biztonságára ügyel Kínában s nem követel egyebet, mint szabad tevékenységének biztosítását. Nagyjában ugyanazt jelenti Nanking is, — de közben dörögnek az ágyúk és repülőgépek kóvályognak a városok fölött. Tisztázatlanság mindenütt!”

Valóban: a tisztázatlanság napjaiban élünk. Nem is olyan régen a diktatúrás államok sajtója — mindenesetre veszedelmes egyszerűsítéssel — „eszmék keresztés háborújáról” irt, az ugynevezett jobb- és baloldali elkerülhetetlen összecsapásáról, a demokráciák és tekintélyuralmi rendszerek világrészre kiterjedő megütközéséről. Csak végig kell nézni néhány lapszemelvényt, mondjuk, az év elejéről és a múlt hétről s egyszerre szemünkbe ötlök az a hatalmas változás, amely első-sorban a tekintélyuralmi rendszerek sajtójában — már nem beszéljünk többé a „nagy összecsapásról”. Márciusban a Giornale d'Italiában Virginio Gayda hosszabb cikkben fejtegette a nagy angol fegyverkezés veszélyeit s arra a megállapításra jutott, hogy ez a fegyverkezés nem védekezés, hanem támadó természetű, a támadás pedig nyilvánvalóan csak a korhadó demokráciák támadása lehet, az erős és fiatal népek ellen. Két hónap alatt azonban ez az éles szembeállítás teljesen eltompult. Nincs több szó a világnézetit frontok fegyverrel kiharcolandó „végső leszámolásáról”, a világsajtó csupa megértés s a demokráciák és diktatúrák csoportja egyaránt, legalábbis a sajtó útján próbálja meg a közlekedést.

Es mégis — a békeakaróknak ez az ingajárása, amely átlagban kéthónaponként fordul vissza a békés megértés hirdetésétől a kardcsörtetésig, nem nagyon megnyugtató. Mert a pillanatnyi megnyugvásnak, amelynek most tanui vagyunk, igazgyökere nem valamely nagy építőterv megtalálása, hanem a kifáradás, elpetyhüdés, a konfliktusok alapvető motívumainak megmerevedése. A békéről — ugyilátszik — nem érdemes többé izzó igazságkereséssel, tehát komolyan tárgyalni; komolyan készülni csak a jövőből háborúra érdemes. Keserű felismerés ez, bár közvetlen veszéllyel éppen a fáradtság miatt nem fenyeget.

Európa igényei az elmúlt hónapok során nagyon szerények lettek s így most bizonyára mindnyájan elégedetten állapítjuk meg az akut háborús veszély tüneteinek. Fájdalom, ez a békeállapot nagyon relativ s nem a világ békepotenciájának bőségéből ered. Látszólag ez nem is fontos; a béke után epedező, elcsigázott európai ember számára mellékesek a béke megőrzésének kísérő jelenségei. De nem mellékesek a tartós béke szempontjából! „Allamrendszereket éppoly kevésbé lehet felépíteni a hazugság szisztematikus érvényesítésére, mint nemzetközi relációkat” — írta Garwin, a nagy angol publicista az Observerben. Már pedig 1337 világpolitikai csillagzata a hazugság! Minden nem-

VILAG TUKRE

ek

inai japán
elsmerik a
sikerelt

ink folytatása)

ik ujabban, hogy a
in hadiállapotot lép
kínai hadtest tüzerse-
man japán hajót, mely
Kuba igyekezett, fe-
tokkal. A kínai tüzer-
ogságot is, mely Hal-
csapatok támadására

nál elhelyezett kínai
kezdett 15 japán tor-
amelyek Csiencsin

inai japán csapatok
a kínaiak sikereit
merik, az északkínai
meri a kínaiak kato-
nái.

nisztérium egyébként
két adta ki: „Csang-
Csen helyiségeknek,
valamint Na-Yuanná
kingtől délre folynak
nai ellentámadást vis-
stratégiai szempont-
rasuti vonalért folyik,
an és Csiencsin kö-
jelentés szerint itt a
5 halottat veszítettek,
„mentetik” Csienc-
bázását

forrásból jelentik,
mánya csapatai vissza
helységet. Egyidejűleg
Csiencsin, hogy a ja-
k szerint a város kö-
a azért volt szüksé-
állandóan támadják a
megszegik az egyez-
mbázás után a kínai-
ttak fel. A csiencsin
lángba borult, de a

em szerencsés idő-
ndított támadást
című lap a kínai
entálva megjegyzi,
encsés időpontban in-
az utolsó öt évben
lyabb ellenállást tar-
adzsuri háboruban.
eddigiekénél is erőtel-
tálalkozni.

Eden külügyminisz-
nagykövettét.
entés szerint a vá-
seiben a husz japán
sorozatos tüzeket
hogy az áldozatok
japán csapatok par-
g város elfoglalását
szakkeletre harcoló
lenített visszaverték.

port hírek

C. UEC elsőosztályú
és a villamoscsapat
t elmaradt. Tekintet-
mérésükre jóval több
által előirt minimum,
és 5:0 gólaránnyal a
míg az UEC külön
is részeseül.

világbajnoki mérkő-
teket közölhetjük: s
zül Altmann Endre
icsányi, Rauciu Ber-
nyai ellen. (Az ered-
magyar csapat tagjai
szlay 3, Bercely 3,
vezetett.

A szeretné a Közép
Átszani. A Ferencvá-
hogy az első mérkő-
Budapesten, a második
egyen.

szere

szere

szere

szere

szere

szere

szere

szere

szere

szere

Va
hato
várja
nag

A num 270
a 28

Bucuresti, j
ja során Mih
Gheorghe Bra
a Frontul Ro
Palesztina ke
kapcsolatosan
Valamennyi n
kül megállap
tezik a zsidó
dásra szorul
don erőszakka
ni, Mihalache
kivánatosnak
ügyminisztere
laljon állást
igyekezzék mi
hetőségeket b
mu zsidói szá
metlen ballas
és az egész p
látnak egyebe
sét, hogy Rom
gösen elszállít

Bármily me
Sándor az els
közül, a
helyzete iránt
itéli. Vaida
ban nemcsak
hanem a zsidó
lyamatának
egyébket szü
letét a zsidó-
más területek
kivándorlás r
érdekes nyilat

Va
are

„Beck lengy
 hogy teljes ö
felé hozta a
volt a mego
adott a kérd
nek fog bizon
jogcime egy l
állapotra von
autochtonságn
dozatain kere
részről a zsidó
anyagi kötele
a helyzettel,
között élnék,
zel és minden
guknak. Vala
sodhatik ki é
kül.

Ami az ant
több kereszté
zsidó hittelt s
májában jelen
nében sem,
a legzsengébb
röl-évre hallj
jából, hogyan
keresztre a z
egyházak azo
fogért, szemé
szitk ki a hi
ráti szeretet,
ságot, a meg
szeretetét is

A keresztén
keresztyen va
pek ösztönébo
mány. Bizony
böző kereszté
szágbán dogm
nagyobb heve
len, napirend
meg nem vált
Ez a kérdé
kulturális ter

zetközi akció csendesen tudomásul vett hazugságok alapjain épült fel ebben az esztendőben, s ma már ott tartunk, hogy ha el is ismerjük ezeket a hazugságokat, igyekezzünk róluk a nagy politikai szalónjában nem beszélni, mint ahogyan a szalónban nem beszélnek a házigazda régebben elkövetett sikkasztásairól...

Hazugság mindaz, ami a spanyol polgár háború körül zajlik. A nagyhatalmak hét hónappal ezelőtt kötötték meg az első semlegességi egyezményt. A hét hónap óta változatlan lendülettel folyt a spanyol hátrékon és kikötőkön keresztül a fegyver- és embercsempészet s mialatt a londoni semlegességi bizottságban a diplomaták ég felé fordított ájtatos szemmel hirdették a benemavatózás fogadalmát, municióval és „önkéntesekkel” zsufolóság telt hajók futottak be Franco és a Fronte Popular Spanyolországának kikötőibe. Azonban... erről a hazugságról írta néhány nappal ezelőtt — Blumot idézve — a Le Temps: „Lehetséges, hogy a benemavatózás üres szemfényvesztés csupán s a semlegesség olyan hazugság, amelyet senki sem vesz komolyan. Azonban ez a hazugság mentette meg Franciaországot és Európát a háborútól.”

Hazugságok keleten és nyugaton... Hirota japán külügyminiszter a múlt héten szemrebbetés nélkül a következő nyilatkozatot adta a Daily Mail tudósítójának: „Japánnak nincsenek hódító szándékai Kínában s reméli, hogy a nankingi kormány előbb-utóbb felismeri, mennyire szükséges van Kínának a Japánnal való termékeny gazdasági együttműködésre. Magától értődik viszont, hogy elengedhetetlenül szük ségesek bizonyos katonai jellegű preventív intézkedések is.” A miniszter nem pirult el s az újságíró sem, akinek a pirulás ebben az esetben igazán nem volt kötelessége. Mert a hazugságot az államférfiak ma olyan halálos komolysággal kezelik, aminőben szegény igazságnak aligha volt valaha része. Hull amerikai külügyminiszter például kijelent a Daily Telegraphban: „Amerika számára semmiféle háború nem közbűbős, de a japán-kínai konfliktus békés megoldását annyira bizonyosra vesszük, hogy komolyabb beavatkozást nem tartunk szükségesnek.”

...Dehogy is nem tart szükségesnek komolyabb beavatkozást Amerika, amely legalább hatmilliárd dollárt investált Kínába s amelynek külkereskedelmi mérlegében a kínai export igen tekintélyes helyet foglal el. Erre a beavatkozásra természetesen azonnal sor kerülne, mielőtt Japán komolyan fenyegetné a „nyitott ajtó politikáját”. Kínában — s ebben az esetben természetesen Anglia és Oroszország is fel fogja fedezni eddig a sötét ismeretlenségben lappangó szolidaritását.

A tisztázatlanságokról írt a Times, mint amelyek — ellentmondások, félreértések és tudatoson vállalt hazugságok formájában — az elmúlt hónapokban valósággal előntötték Európát. Súlyos hiba volna azonban ezeknek a hazugságoknak valóban annál nagyobb komor következtetéseket levonni. A politikára egyszerűen nem érvényesek az abszolút erkölcs kategóriái, — ezt az igazságot kétezeréne száz évvel ezelőtt már Arisztotelész is megállapította. Azok a hazugságok, amelyeknek bizonytalan színű folyójában ma öt világ-rész belső és külső politikája uszik, voltaképpen az élet önvédelmi eszközei. Ezek a hazugságok az életet őrzik ma keserű pillanatainkban. „Legyen igazság, ha bele is pusztul a világ” — ezt a híres latin mondást ma úgy kellene megfordítani: „Uralkodjék egyideig a hazugság, ha ezen az áron életben maradhat a világ”. Abban természetesen igaza van a Timesnek, hogy tartós és szilárd alapokat nem nyerhet az olyan béke, amelynek ingatag egysülye a hazugság bizonytalan talaján billeg ide-oda. De a világ ma a lélegzétvételnél szűnő történelmi pillanatában él. Ha a katasztrófa kirobbanását hazugságok árán bár, de meg tudjuk most akadályozni, akkor időt nyertünk rá, hogy az igazság romolhatatlan alapjaira építsük fel az új világ eklézsiáját.

— Megérkezett Franciaországból a román arany. Bucurestiből jelentik: A franciaországból elindított 2-ik arany szállítmány acél vágonban érkezett a fővárosba. Erős őrzet alatt teherautón szállították a Banca Nationalához 140 láda aranyat.

A könnyű muzsa nagy nyári ünnepe, káprázatos fény, mesebeli pompa lesz a

SZIBILL

szombat esti szabadtéri bemutatóján. Az előadás keletében pazar tűzijáték.

A szabadtéri előadások további — megváltozott — sorrendje: Hétfőn:

Az ember tragédiája

Kedden:

Bob herceg

Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál, az előadások napján este hét órától a kollégium udvarán. — Első esetén az előadásokat a színházban tartják meg.

SSABANEJEW:

A zsidó nemzeti irányzat a zenében

Boskovits Sándor fordítása

Ssabanejew Leonid Leonidovitsch orosz zsidó komponista és zenei 1881-ben született Moszkvában. Tanulmányait a moszkvai egyetem természettudományi fakultásán, mint zongoraművész és komponista a moszkvai konzervatóriumban Schlösernél és Tanajevnél végezte. Ssabanejew ösztönzésére és tervei alapján 1920-ban Moszkvában megalapították az orosz Állami Zenetudományi Intézetet, melynek vezetésében Ssabanejew mai napig is jelentős szerepet tölt be. Alábbi tanulmánya német nyelven a bécsi Universal Editionban jelent meg.

I.

A nemzeti zene fejlődése hasonló módon megy végbe minden népnél. A zenére vonatkozó művészi megismerések bizonyos szemiatikus fejlődését tapasztaljuk a népek életében. Minden ilyen fejlődés forrását rendszerint az illető nép életmódjában és a történelmi útját végigkísérő szokásaiban kell keresnünk. Valási, rituális és népi momentumok szintén döntő szerepet játszanak a zene nemzeti fejlődésének sajátos kialakulásában. Ezzel kapcsolatban kétségtelenül megállapítható a népek konzervativizmushoz való félreismertetlen ragaszkodása nemkülönben az etnografiai típus megőrzésére való törekvése.

Ennek a sajátos nemzeti muzsikának első korszakában az alkotók nevét rendszerint elfelejtik: a nemzet össz-organizmusában vesznek el. Műveik olyan nivelláló befolyásoknak esnek áldozatául, melyeknek hatása alatt a komponista egyénisége, illetve alkotásainak személyi jellegzetessége ezen művekből teljesen eltűnik. Ami bennük megmarad azok az általános nemzeti ismertetőjelek, mondhatnánk — a faji típusze-ü léte.

Ezután az első — rendszerint hosszú — fejlődési periódus után a művészeti fellendülés korszaka következik. A nemzet művészi és kulturformák arenájába való lépésének pillanata ez. Erős és sok nemzeti értelmiség periódusa. Ez a művészi felvirágzás egy nép különböző fejlődési, illetve életetappjában jelentkezhet. Fellépése független az illető nép életkorától és valószínűleg, más, főleg szociológiai momentumok hozzák létre.

Kultúra tekintetében, az orosz nép a világ egyik legfiatalabb népe és mégis aránylag sokkal korábban lépett a művészi zenealkotás mezéjére, mint például Norvégia a maga régebben meggyökerezett kulturáletével, melynek hagyományai az oroszánál sokkal régebbre nyulnak vissza. Egy nép érettségének és művészi szerepének mivolta, valamint ennek jelentkezősi időpontja független kulturájának életkorától. Ezt az a tény is bizonyítja, hogy a zsidó nemzet, kulturális létezésének sok évszázada után, a művészi muzsikában csak mostan kezdte el tevékenységét. Ősi kulturáletével, a zsidóság, ma a nemzeti zene tartalmának művészi megújulásához idomul. Ez a nemzeti zene, habár mindig létezett is, művészi formát csak mostan kezd öltetni.

Egy nép, művészi feléledésének ezen stádiumában, talán először ismeri fel saját lényegét, és az ő nemzeti zenéjét individuális, specifikus gondolatmenettel szemléli.

Eddig a periódusig ez ismeretlen valami volt, önmagában élt, és magától értetődő volt. Rendszeren úgy szerették mint saját szerveztük egy részét. Tudattalanul, félig-meddig fiziológiai szeretettel, azzal a szeretettel melylyel az ember saját testét szereti — vették körül. Ebben az időben kezdik észrevenni először, hogy a saját, ősi zene szép és szeretet-

re méltó. Mostan ismerik csak fel, hogy ez a zene titokzatos módon a legnagyobb mértékben simul szellemi típusukhoz, és hogy az egész nép szellemi irányának stílusát tükrözi vissza; érzéseit, lelki rezdüléseit és történelmi életének egész arculatát. A nemzeti felvirágzás ezen korszaka arra az öntudatos felismerésre kényszerít bennünket, hogy teljes egészében kénytelenek vagyunk a faj hatalmas alkotóerejét tudomásul venni.

Eddig a fejlődési korszakig is azonban a nemzet egyes jelenségekkel bizonyosságát szolgáltat néhány képviselőjének a zenei műalkotáshoz való szellemi hozzáadomlásáról. Sőt ilyen módon meteorzerű, zseniális formátumu jelenségeket hoz létre. Példának felhozhatjuk a zsidóságban belül Mendelsóhnt, Meyerbeert, Rubinsteint. Azonban minden olyan műalkotás, amit nem világít át, amit nem melegít át a népi öntudat napfénye, kétségtelenül hidegnek és absztraktknak tűnik. Egy nép igazi zeneélete a közösség nemzeti énekeinek felismerő mozzanataival kezdődik; és ugyanakkor kezdődik meg a többi népek zenetipusától való elkülönülés is.

II.

A nemzeti öntudat felébredése egy nép művészetében, mindig a nemzeti intelligencia születésével párhuzamosan történik. A nép tömegei mindig egy kezdetlegesebb művészet szférájában énekel, legyen ez a szféra egyházi vagy világi jellegű. Mindahányszor egy nép intellektusa egy magasabb fokra jut el, a történelem a nacionalizmus egy korszakát, a nemzeti-zenei emóciók fellángolását és a romantikus ösztönök előretörését jegyzi fel. Ilyen nemzeti fejlődést jelent a németeknek Weber, Schumann vagy Schubert, a magyaroknak Liszt, a lengyeleknek Chopin, a norvégeknek Grieg. Ilyen jelenségek tehát így érthető módon azonosak voltak az egyes népekben belül kifejlődött intelligencia csoportokkal.

Igy kerül sor most már a zsidóságra is, mely éppen a 19. század vége felé az előretörő intelligenciának nagy hullámaiból dobtá fel magából. Egyáltalában nem véletlen, hogy a zsidó zenei áramlatok legnagyobb része orosz földön indult meg. Oroszországban nagyobb számban vannak zsidók mint bárhol máshol: ennek megfelelően nagyobb a művelt elemek arányszáma is. Továbbá Oroszországban a cári rezsim üldözései és elnyomatása által a zsidó nép érzékenysége sokkal finomabb lett. Mert egy nép nemzeti fájdalma és gyászja, éppenséggel kedvező módon fejlesztette a művészi alkotó tevékenység elő-

Megkezdődött Zürichben a Wizo-konferencia

Negyvenkét ország képviselteti magát a tanácskozásokon

Zürich, július 30. Julius 27-én nyílt meg Zürichben Wizo cionista nők világszervezetének kilencedik konferenciája, amelyet az elnök Vera Weizmann nyitott meg. Beszédében felszólította az egész világ zsidó asszonyait a Palesztináért való intenzív munkálkodásra.

Az évi jelentésből kiderült, hogy az elmúlt esztendőben Olaszországban, Szíriában és Törökországban beszüntették a WIZO országos szervezeteit, míg Görögországban és Spanyolországban feloszlatták azokat. Ennek ellenére a WIZO taglétszáma ebben az évben

feltételeit. A zsidó és az orosz értelmiség közös fejlődése a szociális ideálok azonosságához vezette mindkét nemzetet. A zsidóság helyzete a cári rezsim alatt, azok a feltételek melyek alatt nyomorúságos életét tengette végeredményben mind odavezettek, hogy a zsidóság széles tömegei Oroszországban elementáris erővel fordultak az értelmiségi pályák felé, és így éppen annak a népi csoportnak a rezerváit erősítették meg, mely többek között a nemzeti művészetért folytatott küzdelmet. Minthogy minden egyéb hivatásból kizárták a „Jewrey”, a zsidó szükségképpen „értelmiségi” pályára kellett, hogy menjen. Az elnyomás alaposan feltáplálta a nemzeti magános zenélés iránti ösztönt. És így aztán a társadalmi szerencsétlenség, melyet a zsidóság Oroszországban megélt, és amely többé-kevésbé éles ellentétben állt a többi országokban élő zsidóság relative jobb helyzetével, abban az értelemben szerencsésé vált, hogy kellő hajtóerőt adott a népben szunyadó erők felébresztésére; a nép zenei kifejezésének forrása lett, egészen hasonlóan mint ez a lengyelekkel történt, és melynek következménye a lengyel romantika felvirágzása volt. Az évezredek óta szenvedő nép könnyei a zenei génusz gyöngyévé váltak.

A zsidó zene-nacionalizmus orosz földből fakadt, és árnyékát rávetette mindazon országokra, ahol elszórtan eme régi faj leszármazottjai élnek. Mintahogyan a kristályosodási folyamat az elemek materializációját létrehozta, úgy okozott a zsidóság élethelyzetéből született zene-nacionalizmusuk hasonló jelenségeket. Kétségtelenül megállapítható, hogy az orosz nemzeti muzsika megszületése ezen kristályosodási folyamat formájára és tempójára erős hatással volt. Ugyazint az orosz kultur- és zeneélet kimagasló egyéniségeinek, mint Glinka, Mussorgsky, Balakirew, Seroff stb. kezdeményezése, akik a nemzeti helosznak művészi kulturformát igyekeztek adni. A zsidó zeneozgalmat keletkezésén kívül annak a ténynek köszönhető, hogy magának az orosz zenének a fejlődésében zsidó művészek jelentős szerepet játszottak. A zsidó tömegeknek az orosz értelmiségi pályákra való önzölése különösen a zene területén volt erősen érezhető. A nép veleszületett muzikálitása, óriási tudnivalója, a nyomor szorításából táplált erős hajlammal a szabad hivatások felé; továbbá a zsidó származásu Anton Rubinstein nagy érdemei, az orosz muzsika felfelé ivelése, mind áldásos hatást gyakoroltak a zsidó zene fejlődésére; és még egyszer az az áldás Oroszországból jött. Tagadhatatlan, hogy azon alkotó és gyakorló művészek nagyrésze, akik az orosz társadalomban nagy művészi tekintélyre tettek szert, abból a zsidóságból származtak, mely a 20. század elején a művészetre kimagasló kulturhatást gyakorolt. Egész természetesen így aztán megszülettek azok az impulzusok is, melyek a nemzeti alkotás terén is hivatva voltak jelentős szerepre szert tenni.

(Folytatása következik.)

Vaida Sándor a nagyhatalmak nagylelkűségétől várja a „fatális zsidókérdés” nagyobb területeken való megoldását

A **numerus valachicus**-mozgalom vezére meglepő megértéssel nyilatkozik a zsidókérdésről a Curentul ankétéén. Vaida a zsidó ifjuság nemzet- és otthon-alkotó törekvéseiről

Bucuresti, július 30. A Curentul ankétéjén során Mihalache, Istrate Micescu és Gheorghe Bratianu, majd Vaida Sándor, a Frontul Romanesc elnöke, nyilatkozik Palesztina kettéosztásának problémájával kapcsolatban a zsidókérdés megoldásáról. Valamennyi megkérdezett fenntartás nélkül megállapította, hogy Romániában létezik a zsidókérdés és az sürgős megoldásra szorul. Istrate Micescu hülígán módon erőszakkal akarja a kérdést megoldani, Mihalache és Gheorghe Bratianu pedig kívánatosnak tartják, hogy Románia külügyminisztere a Népszövetség előtt foglaljon állást Palesztina felosztása ellen és igyekezzék minél szélesebb bevándorlási lehetőségeket biztosítani Románia feleszámú zsidói számára. Valamennyien kellemtelen ballasztanak minősítik a zsidókérdést és az egész palesztinai problémában nem látják egyebet, mint annak veszélyeztetését, hogy Romániából nem lehet majd sürgősen elszállítani a zsidó-fölösleget.

Bármily meglepően is hangzék, Vaida Sándor az első és egyedüli a négy nyilatkozó közül, aki a kérdést a zsidók belső helyzete iránti megértéssel igyekszik megítélni. Vaida az egyetlen, aki Palesztinában nemcsak kivándorlási területet lát, hanem a zsidó ifjuság regenerálódási folyamatának megnyilatkozását is. Vaida egyébként szüknek látja Palesztina területét a zsidó-kérdés megoldása számára és más területek megnyitását kéri a zsidó kivándorlás részére. A volt miniszterelnök érdekes nyilatkozatát alább adjuk:

Vaida Sándor a zsidókról és arabokról

„Beck lengyel külügyminiszter érdeme, hogy teljes őszinteséggel a Népszövetség felé hozta a zsidókérdést. Előrelátható volt a megoldás, hogy amelyet Anglia adott a kérdésnek, előbb-utóbb elégtelennek fog bizonyulni. A zsidók történelmi jogcime egy 1500—2000 ezer évvel ezelőtti állapotra vonatkozik, míg az arabok az autochtonságra való jogot generációk áldozatain keresztül szereztek meg. Másrészt a zsidóknak joga, de erkölcsi és anyagi kötelessége is, hogy számotvetve a helyzettel, amelyben a különböző népek között élnek, igyekezzenek minden eszközzel és minden után hazát biztosítani maguknak. Valamely nemzet nem kristályosodhat ki és nem létezhetik terület nélkül.

A zsidókérdés

Ami az antiszemitizmust illeti, ez a legtöbb keresztény nép körében nem egy, a zsidó hittel szembeni türelmetlenség formájában jelentkezik. Nem így él a román népben sem, bár a keresztény lakosság a legzsengőbb gyermekkortól kezdve, évről-évre hallja hűvét hetében a pap szájából, hogyan kintozták meg, feszítették keresztre a zsidók Jézust. A keresztény egyházak azonban, ellentétben a „fogát fogért, szemet szemért” elvével, azzal egészítik ki a hívők nevelését, hogy a felebaráti szeretet, a szegények iránti jótékony-ságot, a megbocsájtást, sőt az ellenség szeretetét is hirdetik.

A keresztény népek türelmessége a nem keresztény vallásokkal szemben egy, a népek ösztönéből konszolidálódott hagyomány. Bizonyítéka ennek az, hogy a különböző keresztény felekezetek a legtöbb országban dogmatikus kérdések fölött a legnagyobb heveséggel harcolnak egymás ellen, napirendre térve a tény fölött, amely meg nem változtatható-e ez a zsidókérdés. Ez a kérdés gazdasági, társadalmi és kulturális természetű. A zsidókérdést meg-

kell oldani úgy a különböző nemzetek nyugalma, mint maga a zsidóság jól felfogott érdekében.

Mindenki számára, aki a zsidókérdéssel foglalkozott, világos, hogy minden kor-szakban egy bizonyos lakosság csak egy bizonyos számú zsidót tud elviselni. A népek és termelő társadalmi osztályok nyugtalankodni kezdenek abban a pillanatban, midőn ez a szám meghaladja a maximális koeficiensét a zsidó elemnek, amely csaknem teljes egészében inaktív, mert természeténél fogva hajlik a közvetítő foglalkozások felé.

Hogyan látja Vaida Sándor a zsidókérdés megoldását

Hogy mit lehetne tenni?

Azt hiszem, hogy a Népszövetség és a kiterjedt gyarmati tulajdonnal rendelkező államok kötelessége volna egy nagylelkű egyezséget teremteni, széles alapokon, felölelve minden ezzel kapcsolatos nemzetközi és zsidó érdeket, minden tartózkodás és szokásos tartuffeskedés nélkül. Nem efe-

mer álmegoldások, nem diplomáciai ügyességgel megszerkesztett humanitárius formulák — mint aminő a kérdés megoldásának a palesztinai állam megvalósítása utján való kísérlete volt — hozzátják meg a zsidókérdés égetően sürgős elintézését.

Ahhoz, hogy egy nemzet létezhesék, fejlődhesék és szerepet vihessen, megfelelő területre van szükség. Nem lényeges, hogy Palesztina szétmarcangolása nyomán a zsidók számára néhány ezerrel nagyobb, vagy kisebb terület marad, hiszen Palesztinának, mint zsidó otthonnak, csak érzelmi jelentősége van. Mi fog történni azonban azzal az egész zsidó ifjusági felesleggel, amely számol egyre elviselhetlenebb helyzetével, ki akar vándorolni — még pedig minden országból — hogy új egzisztenciát teremtsen magának, hogy energiáját és tudását saját nemzete javára értékesítse, hogy megmeneküljön egy helyzet kínos kértelmiségétől. Ezen ifjak számára, akiknek jelleme nem tudja elviselni, hogy kényszerülnek kettős szerepet játszani: mint zsidók szolidárisak a zsidókkal és ugyanakkor, mint állampolgárok az autochton nemzetekkel — kell egy megoldás. Eme kiváló kvalitások feleslege számára

kell találni valahol egy megfelelő kiterjedésű, egészséges klímájú és normális fejlődést biztosító gazdasági lehetőségekkel rendelkező területet. Az összes nagy- és kisállamok előbb, vagy utóbb kényszerülni fognak hozzájárulni saját háztájukon a zsidók előrelátó vezetőivel karöltve, a zsidókérdésnek ilyeszerű végleges megoldásához. Nem kételkedem eddigi külügyminiszteri tevékenysége alapján, hogy Victor Antonescu a helyzet magaslatán lesz a Népszövetség előtt és jelentős mértékben fog hozzájárulni a világbéke biztosításához, a végzetes zsidókérdés orvoslásáért való levezetése utján. Magától értődik, hogy a nagy gyarmati területekkel rendelkező államok széles és effektív generozitása nélkül minden törekvés hiábavaló maradna. E gyarmati területek nagy kiterjedésén volna szükség arra, hogy a barbár állapotból a civilizáció, a kultúra és a gazdasági prosperálás nivójára emelkedjenek. Reméljük, hogy olyan államférfiak, mint Mussolini, Eden és Paul Boncour be fogják bizonyítani megértésüket, előrelátásukat és nagylelkűségüket effektív hozzájárulásukat adva a kérdés megoldásához.

Agyonlőtte magát egy rendőrkomiszár, mert fia öngyilkosságot követett el

BUCURESTI, július 30 Megrázó családi dráma történt máma Craiovan. Eugen Andreescu 16 éves diák egy rendőrkomiszár fia öngyilkossági kísérletet követett el. A szobában lévő édesanyja levágta a fiút a kötélről és azonnal értesítette az apját a történetéről. A szülők között veszekedés kezdődött és az anya a férjét vádolta a fiú lelkiállapotával. A komiszár annyira szívére vette a vádat, hogy revolverével halántékán lőtte magát és meghalt.

A vidéki nácik újabb hadjárata a zsidó egzisztenciák ellen

Kényszerítik a zsidókat, hogy üzleteiket árjájknak adják át. Vervádmese Bambergben

Prága, július 30. A Zsidó Távirati Iroda kiküldött munkatársa tanulmányutat tett Németországban keresztül. Az újságíró megállapította, hogy a gazdasági pozíciókért folytatott hadjárat egy percig sem szűnt meg és a zsidók helyzete lényegesen rosszabbodott. Különösképpen kegyetlen a vidéki nácihadjárat. Igen sok városban terrorista eszközökkel kényszerítik a zsidó kereskedőket, hogy üzleteiket árjájknak adják át. Sok eset ismeretes, amikor zsidókat, akik nem akarták üzleteiket árjájknak eladni, a Gestapo letartóztatta és addig tartotta fogva, amíg azok kényszerültek üzleteiket eladni, helyesebben elkotyvetélni.

Jának megtiltották a látogatást és hogy bármely formában érintkezést tarthassanak vele. Letartóztatása után néhány nappal felesége

a Gestapotól kis urnát kapott, melyben férjének hamvai voltak,

azzal a közléssel, hogy eltemetése a lehetőség szerint feltűnés nélkül történjék. A temetésen valóban csak a legszűkebb családi kör és a rabbi volt jelen. A temetés után egy nappal az asszonynak bemutaták a férje által aláírt bizonylatot,

melyben üzletének tulajdonjogát egy árjának engedte át.

A felsőfrankiai Bamberg városban a nácihatóságok egy nyolc éves gyermeknek a halálából vervádmesét terjesztett. A gyer-

mek halála után azt a hírt terjesztették el, hogy azt a zsidók rituális célokra megölték. A megkezdett vizsgálat bebizonyította, hogy a hírnék semmiféle alapja nincs. Ennek ellenére a helyi hatóságok nyolc zsidót a vérvád gyanújával letartóztattak. Három közülük már szabadlábra helyezték, de öten még mindig őrizetben vannak. A nemzeti szocialista párt hivatalos személyiségei meglátogatták a gyermek sírját és elhatározták, hogy az évfordulón minden évben tüntető felvonulást rendeznek a sírhoz.

Tarthatatlan a bolsevizmus elől Oroszországból Németországba menekült zsidók helyzete is. A nemzetközi előírások szerint a hontalanokat nem lehet kiutasítani. A nácik minden lehető eszközt megragadnak arra, hogy ezen zsidók életét megehezítsék és az országból kikényszerítsék őket. Berlinben a hontalan zsidókat ismétletlen letartóztatják, néha négyszer-öttször egymásután. Azt követelik tőlük, hogy hagyják el az országot. Egyeseket koncentrációs táborokkal fenyegetnek meg, ha záros határidőn belül nem távoznak. A munkalehetőségüket elvették. Az egyetlen szervezet, a „Verein rusischer Juden in Deutschland”, mely ezeknek a hontalanoknak a sorsát viselte, már rég nem működik, feloszlatták és vagyonát elkobozták.

A Bné Brith páholyok feloszlása és vagyonuk elkobzásával a náci hatóságok milliós vagyonokhoz jutottak hozzá. Berlinben az SA elfoglalta a maga céljaira a Bné Brith épületét. Stuttgartban a hatóságok felszámolják a páholy vagyonát és a likvidátor körlevelet intézett az összes páholytagokhoz, akik illetményeikkel tartoznak, hogy az összeget záros határidőn belül, büntetés terhe mellett fizessék be. A páholy tagdíjai természetesen a nemzeti szocialista párt kasszájába folynak be.

Sékelakció Németországban

Berlin, július 30. A németországi cionista szervezet közli, hogy az ideai sékelakció során 91.602 sékelt helyeztek el Németországban. A legutóbbi kongresszusi évben eladott sékek száma 100.400 volt. A sékelkampány eredménye azt mutatja, hogy további köröket sikerült a cionista szervezet programjának megnyerni, mert a két év óta Németországból kivándorolt cionisták száma jóval nagyobb, mint amennyi a sékelfizetők között mutakozó különbözet.

Szombaton, július 31.-én tartják meg

Kolozs sósfürdőn

a hagyományos sikerű

Anna-bált

amelyen fellép Sántha Ilonka, a kiváló cluj-i énekesnő is.

Elsőrangú zenekar. Cluj-Kolozsvárról az autóbuszok délután 6 órától kezdve óránként indulnak Kolozsra.

Wizo-

Közösségek

Palesztinában a feszült szüntelen a tag-

erátumokat olvastak

kek istápolásáról való

leány-hachsáráról. A

odésről számolnak be.

két ország Wizo szer-

át 85.000 taggal.

én éjszaka a kurhan-

ga gyűlésezett, számol-

ak. A rendőrség nyo-

Augusztus 5: a Zsidókórház sorsjátékának huzása

Cluj, július 30. Augusztus 5-én tartják meg a Zsidókórház nyereség-sorsjátékát. Az ország minden sarkában hivatásos ügynökök és lelkes magánosok árusítják a nyereségjáték sorsjegyeit. A minden támogatást megérdemlő zsidó közintézmény ezáltal barátainak igen értékes a mindennapi életben nélkül-

özhetetlen tárgyakkal kedveskedik. Még néhány napig mindenkinek alkalma van megvásárolni a Zsidókórház sorsjegyet, hogy egyrészt a kíváló intézményt támogassa, másrészt pedig, hogy részesüljön a sorsolás értékes nyereségeiből.

KÖZGAZDASÁG

Hatvanmillió lejt meghaladó építkezési közmunkákhoz kezdenek Kolozsváron

Most, amikor hovatovább az építkezési szezon befejezéséhez közeledünk, most írják ki a különböző állami építkezésekre az árlejtéseket. A nemzetvédelmi minisztérium az egész ország területén nagyszabású építkezéseket indít meg és ezek során több erdélyi városban is sorra kerülnek a kaszárnyák és melléképületeiknek felépítése.

A kolozsvári kaszárnyák építési munkálataira mintegy 40 millió lejt irányoztak elő. A kocsiszinek, stb. építési munkálatai külön 14 millió lejt emésztettek fel. Az iskolákra és egyéb középületekre kiírt, vagy már meg is tartott árlejtések végső összege mintegy 10 millió lejt rug, úgy, hogy a Kolozsvárt árlejtésre meghirdetett vagy munkálatokba kiadott középítkezések több, mint hatvanmillió lejt igényelnek.

Jelkemző, hogy a kolozsvári kaszárnyák építésének vállalatba adására július 31-én tartják meg Bucarestben a második árlejtést, miután az első a kormány nem hagyta jóvá. Ezen az első árlejtésen sem kolozsvári építési vállalkozók tették a legkedvezőbb ajánlatokat, hanem két bucuresti vállalkozó, akiknek pedig határozottan nagyobb költségeik lesznek, mint a helyi vállalkozóknak.

A kocsiszinek építésének versenytárgyalását egyébként augusztus 3-án tartják meg. Július 30-án tartott versenytárgyalást a clujai hadtest kerekén hárommillió lejt értékű építkezési munkára. A kolozsvári Regina Maria leánygimnázium internátusának építésére pedig augusztus 3-án tartanak árlejtést kerekén négy millió lejt előirányzattal.

Tőzsde

A külföldi devizák hivatalos árfolyamai nagyjában változatlanok. Az angol font eladási kurszusa az eddigi 695.52-ről 696.90-re emelte fel a Banca Nationala. Holland forint új kurszusa 77.49.

A külföldi valuták szabadforgalmi árfolyamai a bucaresti piacon a következők: francia frank 6.75—6.85, svájci frank 40.50—41.50, dollár 177—180, angol font 885—895, török font 120—125, olasz lira 8.50—8.70, belgas 29—31, német márka 45—46, cseh korona 6.35—6.50, pengő 39—40, schilling 36—37, holland forint 96—98, zloti 32—33, dinár 3.70—3.80, dramma 1.50—1.60, léva 1.70—1.80, Napoleon arany 1120—1130, aranyfont 1420—1430.

Az értéktőzsde ismét megszilárdul. A fizetési kamatozású renték közül Renta Improprietariet negyed ponttal 55 félre, kisajátítási örökjárdék egy ponttal 52 félről 53 félre, Inestratea nagy címletei fél ponttal 73-ra, kis címletek 72-re emelkedtek. Consolidare 34 fél, adóbon 35 fél.

Nyersbörpiac

A világgiazi és a belföldi árak alakulását az alábbi jelentéseink vázolják:

Ausztria. Marhabőr 1.20 Schilling, borjubőr 2.85, lóbor 24—25, juhbőr 5.50. Árak per kg. kivéve lóbor és juhbőr, melyek darabonként lesznek vásárolva. Marhabőr zöldsúlyban szárvval lemérve, ab bécsi végőhid. Borjubőr zöldsúlyban, fejcsonttal lemérve. Lóbor 240 cm. felül. Juhbőr gyapjuval.

Magyarország. Marhabőr 135—145 Pengő, pitling 160—170 Pengő, borjubőr 2.35—2.40 Pengő. Árak zöldsúlyban értendőek végőhidi át vétel.

Jugoszlávia. Marhabőr 12—15 Dinár, bor-

jubőr 18 Dinár, juhbőr 34—35 Dinár. Az árak a marhabőrnél sómentesen lemérve, borjubőr rövid láb, fej nélkül, sómentes állapotban kilogrammonként értendő.

A bucaresti végőhid nyersbőrűrei a következők: Vörös tehénbőr Bucovina és Banat prov. 52 lej kgr., vörös ökörbőr Bucovina—Banat 54 lej, bivalybőr 39, tehénbőr vegyes 52, ökörbőr vegyes 52, manzatbőr 52, szópórborju 54, szópórborju Bucovina 58, disznóbőr 20 lej, báránybőr 200—230 lej párja.

Ardeali árak: Marhabőr 56 lej per kg., pitling 20 kg.-ig 45, zwicker 12 kg.-ig 56, szópórborju 62, bivalybőr 35, bivaly-zwicker-pitling 35, bivalyszopó 36, disznóbőr 24 lej.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

a legmodernebb kivitelben készülnek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapidató Részvénytársaság nyomdájában Cluj, Str. Barea L. Pop 10. Telefon: 8-61.

SCHWARTZ MENYHERTNE orth. zsidó

leánynevelő intézete - internátusa

Oradea, Str. Ep. Clorogariu 8. A város központjában. Tágas parkos udvar. — Az 1937—38. iskolai évre a beiratás megkezdődött. A növendékek kitünő ellátáson kívül szakszerű előkészítésben részesülnek a bentlakó diplomás tanárnokok útján. Az intézetben tenisz- és korcsolyapálya! Zenei kiképzés! Idegen nyelvek! Mérsékelt díjak! Kitünő referenciák! Prospektus! Telefonszám 11.

Napsütéses időben gondoljon arcbőrre és kérje a jól bevált receptek szerint gyártott „HEINRICH”-féle gyógyszappanokat, ugymint:

Zsíros arcbőr ellen
Száras „
Ekcémák, mitesszerek ellen
Hajhullás, korpászás ellen

HEINRICH

„féle Borax szappan
„Neutrál
„Kátrány
„Petrol

Kéz- és lábizzadás ellen kérjen „Heinrich”-féle ChFem-szappant.

Saját érdekében követelje az eredeti csomagolású „HEINRICH”-féle gyógyszappanokat, u. m.:

Petrol, Kövérgyermek, Lanolin, Sublimat, Ichtol, Carbol, Camphor, Rezorcín, Kén, Anthrazol, stb.

Óvakodjunk az utánzatoktól, mert csak papírba burkolt szappant kap és nem

gyógyszappant

Árlejtések

Craiovai utfélygelőség: Augusztus 10-én Turnu-Severin városban utkövezési munkálatok kiadása. Előirányzat 6.600.000 lej.

Cluj utfélygelőség: Augusztus 4-én vasbetonhid építési munkálatok kiadása 2 millió lej előirányzattal.

Timisoara utfélygelőség: Augusztus 4-én 8024 köbméter kavics beszerzése 1.696.716 lej előirányzattal.

Hadügyminisztérium, Bucaresti: július 31-én a cluj garnizonnak szükséges építési munkálatok kiadása. Előirányzat 39 millió 400 ezer lej.

Cluj hadtestparancsnokság: Augusztus 14-én 12 kocsiszin építési munkálatainak kiadása. Előirányzat 13.800.000 lej.

Regina Maria liceul de fete, Cluj: Augusztus 3-án internátus építési munkálatok kiadása. Előirányzat 3.810.000 lej.

Cluj hadtestparancsnokság: Július 30-án építési munkálatok kiadása. Előirányzat 2 millió 287.000 lej.

Craiovai utfélygelőség: Augusztus 4-én vasbetonhid építési munkálatok kiadása 4.930.000 lejelőirányzattal, az Olt hidjának javítási és szerelési munkálatai 35 millió lej előirányzattal és 1623 köbméter zuzott kavics beszerzése 599.997 lej előirányzattal.

A hadsereg központi raktára, Bucaresti: Augusztus 2-án 25.000 darab jutazsák beszerzése.

Túlságosan vérmes embereknél, kivált kép alkínl az igen nagy nedvűség mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkeznek, kitünő hatással szokott járni, ha három hétig naponta reggel, éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állás- és keresési közléseknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat diszkreció mellett közvetít Klein Mór Aind, Str. Prințul Carol 44. (Válásbélyeg).

Biztos eredménnyel előkészítik pótvizsgára, felvételre és magánvizsgára alsó középiskolások. Megkereséseket „Mérésékelt díjazás” jellegre a kiadóba kérek.

3 szobás komfortos villalalás kiadó. Maloasa 7.

Nyaraláshoz keres partnert tisztviselő. Cim a kiadóban.

Központban elegánsan butorozott különbejárta szoba, fürdőszobahasználattal, kiadó. Esetleg teljes ellátással. Gh. Barițiu 2, II. emelet.

Egy jókarban levő kerékpár olcsón eladó. Motilor 94.

Alkalmi vétel

Egészen új, modern mahagoni hátó, modern ebédő, antik szalobutor, Singer súlyozós varrógép, bizomány, sürgősen féláron alul eladó. STERNBEG régiségkereskedő ORADEA, Bul. Reg Ferd. 13.

Orvosfamilia kimondott urileánykát (II—IV. liceum) jövő tanévre elfogad teljes ellátásra. Cim a kiadóban.

Jáfás székhelyén negyvenéves vegyeskereskedés 20.000 lejért áruval együtt átadó legkésőbb szeptemberig. „Bevezetett” jellegre.

Timisoara zsidó tanársalánál 1—2 diák teljes ellátást nyerhet. Pollák, Timisoara IV. Str. Bratianu 15.

Nagyobb erdélyi határszéli városban lakó, önálló egzisztenciával rendelkező 27 éves jó megjelenésű fiatalember szombatot tartó élet-társat keres 250—300 ezer Lei hozománnyal. Cim: Farkas Imre H. Arad, B. Carol I. 67. Et. II.

Fiataltisztviselőt, román magyar, német nyelvtudással felvesszünk. „Folio” S. A., Cluj Str. Reg. Maria 16.

Utazói vagy raktárnoki állást keresek, anyagi és erkölcsi garanciával rendelkezem. Ardealban nagy ismerettséggel rendelkezem. Megkeresést „Megbízható” jellegre kérek.

Korrekpetálást és pótvizsgások előkészítését vállalja tanárjelölt. Érdeklődni „Par-des”, Piata M. Viteazul 1.

Jobb zsidó leány háztartási és üzleti kiegészítőket, jó fizetéssel, állandó otthon található. Közelebbit: Mihai Viteazul 10, földszint.

Kiadó azonnalra Str. Saguna 20 kétszobás, elő- és fürdőszobás uccal földszintes garconlakás. Továbbá különbejárta butorozott és üres szobák vízkagylóval, villanlyal.

Megnyit az Adler-féle ארטה כשר cukrászda. Legkiválóbb minőségű sütemények. Reggeli, uzsonna kávé. Rendeléseket jutányosan vállalunk. F. Dávid u. 18.

Megbízható orth. kóser tehén- és bivalytej, tejfel, túró, vaj állandóan frissen kapnató Schwartz Árpád, Calea Traian 34. Telefon: 20—23.

Keresek két fű gyermek mellé románul és németül beszélő zsidó frauleint. Héberül beszélő előnyben. Fényképes ajánlatok fizetési igényekkel Singer Zoltán Dej, Str. Cosbuc 6 címre küldendők.

Magántanulók csoportos előkészítését vállalja következő iskolaévre tanárnó. Jelleg: „Többéves gyakorlattal”, a kiadóban.

Rézöntök felvétetnek. Fehérfémöntésben jártasok előnyben. Ajánlatok fizetési igények valamint eddigi tevékenykedés megjelölésével Florenz méleggyár Oradea közlendők.

Erdély és Banát textil és rövidáru üzletekben, valamint iparvállalatoknál jól bevezetett érettségizett 37 éves kaucióval rendelkező utazó képviselőt keres. „Szorgalmas” jellegre a kiadó továbbit.

Ügyes megbízható kiszolgáló lány keresetk. Rotschild Bodega, P. M. Viteazul 33.

Ügyes pénztáros kisasszony felvétetik. Piata Mihai Viteazul 10, földszint.

Borz Franc

Harminc kiló

PÁRIZS, ju Saint Georges ronalon közlekedő a postakocsi dar amely azonban két félvagon között csúszók és egy mentési munkálata trüta megállap hogy a téves vá

Ang

Szeptember

London, július közlik, hogy az a gyalásokat szeptember Az Evening News Grandi olasz nemzetiségű során a hódítás elismerés

Hatu

Ami egy

Genf, július 30.

Kai hivatala érde meg a minap, am érletnek is számla nemzetet adja a ami egy óra lefor böző helyein egy érdekes könyv ad legtöbb gondot adítja. A világon kétszáz házasságos számitások szben 5440 gyerme a földön 4630 em világ polgárainal egyénnel növeksz

A számtalan a óránkénti forgal tótták mennyi le minden egyes tá az, az emberek h azt, hogy „szivé”, „ma kaptam meg ban válaszolok”, rencsekiváló, va száma, amelyekk tetik az emberek különböző postahiv levél és levelező a táviratok szárn kisebb számban élénk postaforgó bélyegek utáni j Hetvenmillió a Ha ezt az öss emeljük, akkor összege hatszáz Egy-egy levél,

Dés város tiltakozás orsz

Dej, július 30. nagy tiltakozás helyi csoportja len. A gyűlés a megtartva és eze képviselőin kívül az Uj Kelet szerk

Borzalmas vasuti katasztrófa Franciaországban — rengeteg halottal és sebesülttel

Harminc kilométerre Párizstól Villeneuve Saint George mellett történt a katasztrófa

PÁRIZS, július 30. Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt Villeneuve Saint Georges mellett, harminc kilométerre Párizstól. A Párizs—Saint Etien vonalon közlekedő Rapid-vonat a rossz váltás következtében kisiklott. A mozdony és a postakocsi darabokra tört és maga után rántott egy másodosztályú vagon is, amely azonban épen maradt. Egy harmadosztályú vagon a kisiklás következtében két félvagon közé torlódott és darabokra tört. Az áldozatok között katolikus brosszárók és egy nyári kolónián időző gyermekek is vannak. Azonnal megkezdtek a mentési munkálatokat. A halottak száma eddig huszonhét. A vizsgálat még nem tudta megállapítani, hogy ki a felelős a szerencsétlenségért, de kétségtelen, hogy a téves váltóbeállítás okozta.

Anglia elismeri Olaszország abessziniai hódítását?

Septemberig felfüggesztették az angol-olasz gazdasági tárgyalásokat

London, július 30. Hivatalos helyről közlik, hogy az angol-olasz gazdasági tárgyalásokat szeptemberig felfüggesztették. Az Evening News szerint Chamberlain a Grandi olasz nagykövettel folytatott beszélgetés során felmerült az abessziniai hódítás elismerésének terve is. Nem hoz-

tak még határozatot, mert Abesszinia esetleges elismerését meg kell, hogy előzze a spanyol helyzet tisztázása. Abesszinia elismerése, a lap szerint, elkerülhetetlen, mert ez az ára annak, hogy Olaszországot rávegyék a nyugati paktumban való részvételre.

Hatvan perc az emberiség életében

Ami egy óra alatt a világ különböző helyein egyazon időben történik

Genf, július 30. A Népszövetség statisztikai hivatala érdekes könyvet jelentetett meg a minap, amely, ha ezen a téren kiérleltnek is számít, megközelítően keresztmetszetet adja annak a sok eseménynek, ami egy óra leforgása alatt a világ különböző helyein egyazon időben történik. Az érdekes könyv adatai szerint az emberiség legtöbb gondot saját létfenntartására fordítja. A világon óránként összesen ezer-hatszáz házasságot kötnek és hozzávetőlegesen számtalanszerint ugyanabban az időben 5440 gyermek születik. Mindemellett a földön 4630 ember hal meg óránként, a világ polgárainak száma óránként 810 eggyenél növekszik.

„Szívélyes üdvözléssel...”

A számtalan adat között a világposta óránkénti forgalma is szerepel. Kiszámították mennyi levelet kézbesített a világ minden egyes táján egyazon időben a posta, az emberek hányszor írják le óránként azt, hogy „szívélyes üdvözléssel”, vagy „ma kaptam meg leveledet, amelyre nyomokban válaszolok”, mennyi üdvözlő és szerencsekívánó, vagy sürgető a táviratok száma, amelyekkel egymást megörvendeztetik az emberek, a világon óránként a különböző postahivatalokhoz százötvenmillió levél és levelezőlap érkezik. Ugyanannyi a táviratok száma is. A csomagok jóval kisebb számban érkeznek. Hatalmas ilyen lélek postaforgalom mellett, az eladott bélyegek utáni jövedelem összege is.

Hatvenmillió aranyfrank óránként. Ha ezt az összeget huszonnégyeszeresére emeljük, akkor a napi bélyegjövdelem összege hatszáznyolcvanmillió.

Egy-egy levél, vagy levelezőlap elküldéséért...

Dés város zsidóságának tiltakozása Palesztina felosztása ellen

Dej, július 30. Vasárnap, augusztus hó 1-én nagy tiltakozó gyűlést rendez a Zs. N. Sz. dej helyi csoportja Palesztina felosztási terve ellen. A gyűlés a szövetség székházában lesz megrendezve és ezen a helyi cionista testület képviselőin kívül Dr. Kaszner Rezső ügyvéd, az Uj Kelet szerkesztője fog előadást tartani.

se azonban nemcsak a postát, hanem a legkülönbözőbb iparágakat is foglalkoztatja. A papírgyárak, a nyomdák, a festék- és tintakészítők millió munkásai jutnak így foglalkozáshoz, akik természetesen újabb milliókat foglalkoztatnak. Hogy a valóságban ez mennyire felel meg a genfi statisztikusok számításainak, eddig még nem sikerült megállapítani.

Selyem és papír

Az emberiség legtöbbet a papírból fogyaszt. Ezerkilencszáz tonna papír készül óránként.

Megállapították azt is, hogy mennyi időt és energiát fogyaszt el az ember öltözködése céljaira.

A modern gépekkel felszerelt gyárakban óránként huszezer mázsa gypapot és hat-ezer mázsa gypajut dolgoznak fel. Az eddigi fogyasztást és a divat állandó változását tekintve véve, ez a szám a jövőben megkétszereződik. Fogyasztás terén a nők állanak első helyen. Az egyik statisztikus feltevése szerint a világon mindenütt a nők egy óra leforgása alatt tíz különböző ruhát cserélnek. A sűrű csere következtében viszont a ruha tartóssága is csökken, úgy, hogy a selyem és más anyagok fogyasztása feltétlenül a termelés növekedését vonja maga után, már amint azt a változó divat tempója diktálja.

Hatvan perc felesleges termése

Tagadhatatlan, hogy az emberiség évek óta bizonyos anyagokból többet állít elő, mint amennyit fogyaszt. Ez az áldatlan állapot számos államot terményeinek kicserélésére készítette. A genfi politikusok szerint a jó csere a legjobb üzlet. Bár ez a tétel nem minden esetben alkalmazható, néha túlságos árzuhanást, vagy áremelkedést idéz elő.

Hatvan perc cukortermelése a világon pontosan kilencvenkilencezerhat-hatsz tonna, a fogyasztás ugyanakkor csak 96.800 tonna, úgy, hogy egy órai cukortermelés a világon ugyanabban az időben 2800 tonna fölösleggel jár. A világon óránként 2740 mázsa dohányárut állítanak elő, mely — a statisztikusok állítása szerint — a

A LEGYEK

az ember életére törnek az általuk

mindenféle terjesztett milliárdnyi baktérium fertőzése révén! Óvja meg egészségét és pusztítsa el a legyeket FLY-TOX-szal. FLY-TOX egy pillanat alatt megöli a legyeket!

téli bálidény tartamára háromszorosára is megnövekszik.

„Vigyázz!... Felvétel!...”

Mennyire növekedett utóbbi évek során a mozilátogatók száma, azt a hollywoodi filmgyárak évi filmtermelése bizonyítja legjobban. Ha ehhez a világ összes filmműterméinek napi filmgyártását számítjuk, akkor hatvan pernyi időre ötven kilométer film esik. Ebből az ötven kilométerből

természetesen leszámítódik a hasznavehetetlen film néhány kilométere is, de akkor is — átlag — tíz kilométer film kerül percenként a nézők elé. Ennyi is épp elég ahhoz, hogy a néző olykor maga is feltehesse a kérdést, vajjon hányszor hangzott el óránként: „Vigyázz!... Felvétel!...” hányszor kezdtek el újra a fáradságos munkát, amíg a film elkészült.

Hatvan perc nem sok egy ember életében, de a világ életében felmérhetetlen.

A vámhatóságok megakasztják Sziget városának az ország többi részével való postaforgalmát

Csempészés gyanúja miatt kontroll alá veszik a Romániából-Romániába küldött összes csomagokat

Sighet, július 30. (Az Uj Kelet tud.) Máramaros megye mindig a furcsa, különleges megoldások sajátjához hazája volt. Nem kevésbé groteszk a szigeti vámhivatalnak azon intézkedése, hogy vámtiltszítve állított a postahivatalhoz, aki elküldés előtt minden egyes postacsomagot felülvizsgál és csak az után továbbítja a rendeltetési helyére.

A szigeti kereskedők azonban nem a rendelkezés különös volta miatt tiltakoznak a rendszer ellen, hanem mert egyáltalán nem praktikus és nagy mértékben hozzájárul az üzleti élet megbénításához.

A vámhatóságok tulajdonképpen a csempészést, helyesebben a csempészárut az ország belsejébe való továbbítását akarják megakadályozni, ellenben az üzleti forgalmat gátolják meg az új rendelkezéssel. Eleinte az volt a rendszer, hogy a vámhatóságok minden gyanús csomagot visszatartottak ellenőrzés miatt, azokat felbontották a tulajdonosok jelenlétében és csak akkor továbbították a csomagokat, ha meggyőződtek róla, hogy nem tartalmaz csempészárut. Ez a „meggyőződés” nem ment egészen simán, hanem különböző komplikációkkal járt. Ami jó bizonyíték lett volna bárki számára, nem volt elég bizonyíték a vámhatóságok részére mindaddig, amíg „nyomossabb” bizonyítékot nem tudtak produkálni. Ilyen formán azonban igen gyakran megtörtént, hogy a postacsomagok nem csak hetekig, de esetleg hónapokig is vesztegettek és csak akkor jutot-

tak rendeltetési helyükre, amikor már szezonjukat multák.

Ezen az állapoton akart változtatni a vám az új rendszerrel, amely azonban ugyancsak nem bizonyult életrevalónak. A ma életben lévő rendelkezés szerint a postacsomagokat csak a postahivatalban a soros vámtiltszítve-lő jelenlétében szabad lekötni és lepecsételni. A vámtiltszítve-lők azonban csak naponta a néhány órát töltenek a postahivatalban, rendszerint délfelé, amikor az ország belseje felé induló gyorsvonatot már régen lekésték. A csomag tulajdonosa órákat vár, amíg rá kerül a sor, végül a csomag feladása másnapra, vagy harmadnapra marad. A legérdekesebb pedig az, hogy a legapróbb, valamint az élelmiszereket tartalmazó csomagokkal sem tesznek kivételt. Főlölesleges rávilágítanunk arra, hogy ilyenformán a normális forgalom milyen károkat szenved.

Ugyanaz a helyzet a megyébe irányított csomagokkal is, holott a szigeti nagykereskedők látják el áruval a vidéki kereskedőket, akik rendeléseiket a pénzhiány folytán rendszerint csak az utolsó pillanatban eszközölik, amikor már valóban teljesen áru nélkül vannak. Különben sem praktikus a rendszer, mert oriai nehézségekbe ütközik a csomagokat a postán megcsinálni.

Az illetékes hatóságok meg kell találják a módját megfelelőbb megoldásnak, amelynek érdekében különben az érdekelt maramrosi kereskedők erőfeszítéseket indítottak.

(k. k.)

SPORT

Gabriel Marinescu tábornok teljes támogatását ígerte a Nemzeti Bajnokság régi rendszere visszaállítása érdekében indított akcióban

Tízennégyes A) liga és kétszer 14-es B) ligát javasol a Venus elnöke

Cluj, július 29. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság új beosztása, amelyet a Consiliul Federal legutóbbi ülésén határozott el és léptetett életbe, érthetőleg nem juthat nyugvópontra. Az erdélyi elsőosztályú egyesületek voltak az elsők, amelyek kifogást emeltek az új rendszer, mint olyan ellen, amely a román labdarugást, mely immár örvendtes fejlődési pontot ért el, visszaveti, de anyagilag is főnkreteszi.

Az erdélyi első osztályú egyesületek, Juga Livius dr., a temesvári Chinezul elnökének kezdeményezésére erőteljes akcióba kezdtek. Két értekezletet tartottak, amelyeken megállapították, hogy az új nemzeti bajnoki rendszer rendkívül káros mind sport, mind anyagi szempontból.

Az erdélyi egyesületek elhatározásából Juga Livius dr. Bucurestibe utazott, hogy a fővárosi egyesületekkel is felvegye a tárgyalásokat. Ez az értekezlet a tegnapi volt Bucurestiben, melyen megjelentek a Venus, Sportul Studentesc, Unirea Tricolor, Rapid, valamint az erdélyi egyesületek fővárosi megbízottai. Jog szerint utóbbiakra nem lett volna ugyan szükség, minthogy Juga dr. irásos felhatalmazással bír az erdélyi egyesületek részéről az akciónak már ismertett célja megvalósítására.

A Bucuresti értekezlet határozata teljesen megegyezik az erdélyi egyesületek aradi és temesvári határozatával. A fővárosi egyesületeknek, de főleg a Venusnak, az akcióhoz való feltétlen csatlakozása mögött azonban érdekes okok húzódnak meg.

A Consiliul Federal legutóbbi ülésén, amely az ismeretes határozatot hozta, résztvett Gabriel Marinescu tábornok, aki a Venus elnöke s aki egyébként a labdarugószövetség elnöke is. A Nemzeti Bajnokság új rendszerre azonban a Venust is sajntja anyagilag igen érzékenyen, de főképpen sportbelileg. Köztudomású, hogy a Venus igen drága pénzen toborozta össze mai játékos gárdáját, mely révén a Venus ma Románia legjobb labdarugóegyesülete. Az új beosztás szerint azonban a Venus igen gyenge csoportba került. A második csoport mezőnye összehasonlíthatatlanul erősebb, mint az elsőé, amelybe a Venus nyert beosztást — nem kétséges — azzal az intencióval, hogy a csoportbajnokságot minden különösebb megerőltetés nélkül nyerje meg. A Venusnak csoportjában egyetlen komoly ellenfele a Ripensia lenne, amely azonban tudjuk, nincs régi erejében, míg a Venus mai játékerőjét tekintve vége, a Ripensia a Venus-szal szemben aligha remélhető. A Venus könnyű beosztását tehát előkelő protektorátus közzönheti, ezzel szemben csak ártottak a bajnokcsapatnak. A könnyű mezőnyben ugyanis a Venus könnyű játékosra rendezkedik be, mérkőzésein labdarugóművészei megszokják a könnyű, iramnéklitl játékokat. A másik csoportban viszont a csoportbajnokság igen komoly küzdelemben fog eldőlni, minthogy ebben a csoportban foglal helyet a Rapid, CAO, AMEFA, Victoria, Phoenix, stb., tehát a csoportgyőztes alapos „edzés” után kerül majd be a döntőbe, hol a gyenge mérkőzési szériában levő Venust igen könnyen győzheti le.

Ime ez az oka annak, hogy a Venus ügyvezető elnöke, Eladescu ügyvéd a nemzeti bajnokság régi rendszere visszaállítása érdekében indított akció mellé állt annak dacára, hogy a Consiliul Federal ülésén a bajnokságot elnökének hozzájárulásával történt a változtatás.

A Bucuresti értekezlet tehát úgy határozott, hogy akciójának igyekszik Gabriel Marinescu tábornokot, a Venus elnökét és a labdarugószövetség alelnökét is megnyerni. Ezért tegnap küldöttség kereste fel a tábornokot, aki előtt feltárták az új rendszer összes hátrányait, rámutatva arra, hogy az semmi előnyt nem jelent.

A lapok jelentése szerint Gabriel Marinescu tábornok teljes támogatását ígerte a küldöttségnek és kijelentette, hogy intervenálni fog a szövetség elnökénél, abban az irányban, hogy a Consiliul Federal sürgősen hívják ismét össze, amely előbbi határozatait megmásvitva, állítsa vissza a Nemzeti Bajnokság előbbi, egycsoportos rendszerét. Az első csoportba — mondotta Marinescu tábornok — kerüljön be az eddigi 12 csapat, kiegészülve azonban 14-re a Phoenix és Sportul Studentesc-vel, míg a mai huszas létszámból fennmaradó hat, kiegészítve a B) ligában eddig

résztvett egyesületekkel és hozzávéve azon centrumokat, melyek képviselői eddig nem vettek részt a Nemzeti Bajnokságban, fogják a Nemzeti Bajnokság B-t alkotni, amelyben két csoport egyenként 14 együttesel vegyen részt.

Rövidesen küldöttség keresi fel tehát Tilea dr. elnököt, hogy a Consiliul Federalt hívja egybe a határozatok megmásvítására.

Tilea dr. azonban megemlékező diókat ígérkezik...

Törökország résztvesz, Görögország nem vesz részt a Balkánban. Bucurestiből jelentik: A labdarugószövetség köriratára tegnap beérkezett a török szövetség válasza,

amelyben közli, hogy résztvesz a Balkán labdarugó tornán, amelyet ezidén Románia rendezne. Ezzel szemben Görögország azt közölte, hogy október hónapban, ahogyan ez tervezve van, nem vehet részt. A szövetség ezért azon fáradozik, hogy a Balkán labdarugó tornát a jövő év júniusára halassza, amikor is A) csapata a világbajnokságot játssza, míg a Balkán tornán B) csapata játszana. Amennyiben ezt így határozzák el az érdekeltek, a román-magyar válogatott mérkőzés október 3-án lenne.

Megkezdődött a CIAC országos teniszversenye. A kolozsvári atléták országos teniszversenye igen népes mezőnnyel kezdődött vette. Az első nap után az eredmények az ifjúsági kupáért a következők: Cao—Haggibbor 2:0, CAC—CIAC 4:1, CIAC I.—CIAC IV. 5:0, Haggibbor—Universitatea 4:2. Az ifjúsági kupa küzdelmeit ma folytatják, egyidejűleg kezdődtek veszik a szenior küzdelmek. A versenyen számos zsidó sportoló vesz részt, köztük a Haggibbor és az aradi Hakoah versenyzői.

A válogatott bizottság ellenzi azt a tervet, hogy a Károly Kupa döntőjét, amelybe a Keleti és Déli liga kerültek, szeptember 1-én Bucurestiben játsszák. Ellenzi azért, mert 6-án Románia Jugoszláviával játszik és ezen mérkőzésen a román csapat pihent játékosokkal kell véleménye szerint, megjelennie.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

A szabadtéri Szibill készen várja a szombati bemutatót

Hétfőre halasztódik az ember tragédiája előadása. Az Illatszertár nagy sikere. Stefanidesz III vasárnap este bucsuzik Kolozsvártól

Cluj-Kolozsvár, július 30. Szombat este a református kollégium udvara át fog változni orosz várossá. A hatalmas szabadtéri színpadon vörös és arany színekben pompázó, kapuzatos villanyfényben égő több emeletes nagy terem jelenik meg, a magasságban pedig orosz templomok hágyma kupolája ragyog. Igazi trojkák száguldanak elő az éjszakából, bennük hófehér prémekekben az orosz nagyherceg és Szibill, a világhírű francia énekesnő szerelmi története siklik elénk. A hatalmas zenekarból felzendülnek Jakobi Viktor gyönyörű melodái, a Petrov, a kis testőrhadnagy és a bübbős hercegasszony történelmi förtje szabad téren is megismétlődik.

Megváltozik a szabadtéri előadások sorrendje

Minthogy augusztus elsején hatósági rendelkezés folytán nem lehet szabadtéri előadást tartani, ezért a szabadtéri előadások sorrendje megváltozik. Az ember tragédiája vasárnapra hirdetett előadása hétfőre halasztódik, kedden változatlanul a Bob herceg kerül

Az Illatszertár nagy sikere

A szerda esti bemutatón frappáns sikert aratott László Miklós kitűnő, a mai életből merített vígjátéka, az Illatszertár. Férgeteges nyiltszíni tapsok, mondatól-mondatra kirobbanó nevetések tették ünnepivé a színtársulat pár napos záróclucikusának megnyitó előadását. Az Illatszertár finom, érzelmes és mégis hallatlanul humoros meséje, remek figurái, élethű kiállításai, amely a Royal drogue-

Illatszertár

(László Miklós vígjátékának bemutatója a kolozsvári Davila-színházban.)

Igazi nyári vígjáték ez, amolyan színpadi tutifrutti: van benne minden, ami szem-szájnak ingere — öngyilkossági kísérlettel kezdve bohózat helyzetekig és szentimentális, limonádés hangulattól csöpögő változatokig. Az öreg illatszertárost megcsalja öreg felesége a fiatal droguista-segédrel, míg a másik derék „vizesnyolcas” (ahogyan a darabban mondják): levelezési távszerelében szenved, pont azzal a kiszolgáló hölgygel kapcsolatban, akivel egyébként mű-gyűlölködési viszonyban van. Olcsó szellemességű „bemondások” tarkítják a változatos szöveget, a verejtékesen kiagyalt mesét, melynek nivótansága csak ama közönség nivótanságával vetekedik, amelyik Budapesten százszor tapasztalta meg ezt a fércművet, ezt az illatozó ha-

A Szibill szabadtéri előadása olyan bravuros, amely színházunknak Váradon a hatalmas sporttelepen három zsufolt házat és osztatlan elismerést szerzett. Föld Aurél, a budapesti Városi Színház igazgatója, aki a Szibill előadására Váradra utazott, azt jelentette ki az újságírók előtt, hogy a Szibill előadása a legkitűnőbb világvárosi színvonalat is megüti s áradózó nyilatkozatban dicsérte meg a rendezőt, a színészeket, a pazar kiállítását. A szabadtéri Szibill szombaton a kolozsvári közönség előtt teszi le a vizsgát. Az érdeklődés olyan méretű, hogy szombaton már aligha lesz jegy kapható erre a rendkívüli művészi eseményre.

A vasárnap esti szabadtéri előadás helyett a színházban lesz előadás, amikor is a Hulló falevel szubrett szerepében elbucsuzik a kolozsvári közönségtől Stefanidesz III, ki a jövő szezonra Kassára szerződött.

zugság-szövevényt. Ebben a darabban a főnök urért eped mindenki, nem csoda: valóságos kereskedelmi Bayard-lovag ő, aki két perc alatt belátja, hogy kár lett volna főbedur-rantania magát, mikor egy ván szamarát már ugysem csálhat meg a felesége. Tragikus hősként indul az első felvonásban az öreg Hammerich és jó, derék, polgári koszt-jáért lelkesülő nyárspolgárként végzi a darab végén. Magasfeszültségű tragikum az első felvonásban és könnyzácskokat ingerlő idill az utolsóban. Nem hiába színesz írta ezt a darabot, — tudja mitől döglök a légy, helyesebben mitől telik a színházi kassza.

A darabot kitűnő előadásban láttuk. Mindenekelőtt az illatszertári berendezés hűsége és izléssége ragadta meg a közönség figyelmét. Tompa Pufi játszott a öreg illatszertáros szerepét — kitűnően. Ezuttal és bizonyoságot tett amellett, hogy nemcsak a komikus vénája kifogyhatatlan, hanem mint drámai színész is kimagasló teljesítményekre

Ember küzdj és bizva bízzál!

A világhírű amerikai Gastro D. gyógyszer- és valóságos áldás az emberiségre, mert a szimpatikus idegeken keresztül magát a betegségek okát szünteti meg, gyomor-, máj- vesé- és epebajok esetében a legkitűnőbb eredményeket ért el vele és már rövid kúra után álmatlanságot, ideges fejfájást, étvágytalanságot is megszüntet.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárán, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

képes. Fényes Aliz éppoly bájos tudott lenni, mint amilyen hevesen és őszintén asszonyi. Csóka József nagyszerű színjátszói kvalitásai tegnap este is teljes mértékben érvényesültek a kiváltképpen neki való szerepben. Kovács György a valóságos figurát élettel töltötte meg. Jenei János, a „link” droguistasegéd alakját elismerésméltóan játszotta meg. Próziai színésznek is kitűnő. Lantos kedvesen alakította a kifutófiából segéd-éd vedő suhancot. Harmath Jolán és Stefanidesz Ily kis szerepeikben is a töltük telhető legjobbát nyújtották.

A közönség sokat tapsolt a szereplőknek. (s. l.)

Rendkívül olcsón

Máriavölgy fürdőn Ferdinand villa földszintjén kaphatók szobák és ort. köcsör ellátás.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat d. u. 5: Az orvos dilemmája. (Olcsó helyárrakkal.)

Este 9: Szabadtéri előadás a ref. kollégium udvarán: Szibill. (Káprázatos teljesen új kiállításban, hatalmas kórusokkal, megnagyobbított zenekarral, tűzijátékkal, stb. Rendező Gróf László. A főszerepekben: Solymosán Magda, Ur-móssy Magda, Stefanidesz Ily, Jenei János, Homm Pál, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Deésy Jenő, stb. Leszállított 75, 55, 35 -s 20 lejes helyárrakkal, a bélyegeken kívül.)

Vasárnap d. u. 3: Meseáruház. (Olcsó helyárrakkal.)

délután 6: Illatszertár (harmadszor). Vasárnap este 9: Hulló falevel (Stefanidesz III bucsufelépése). (Solymosán Magda fellépésével.)

Hétfő este 9: Szabadtéri előadás a református kollégium udvarán: Az ember tragédiája. (Leszállított helyárrakkal.)

Kedd este 9: Szabadtéri előadás a református kollégium udvarán: Bob herceg. (Leszállított helyárrakkal.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

I. Az elsüllyedt hajó titka. Premier. Szovjet filmek. Fősz.: N. Bataloff az „Het Utjának” főszereplője. Előadás kezdete: 4.25, 6.50 és 9.30 órákor.

II. Az eladott menyasszony. Premier. Friedrich Smetana világhírű operája után. Fősz.: Jarmila Novotna, Willy Domogrov. Előadások kezdete: 3.20, 5.50 és 8.20 órákor. Legújabb Fox-jurmál. Helyárrak 15 és 19 plusz 5 Lei.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Premier: A sivatag réme, a cow-boy filmek királya. Fősz.: Dick Foran és a csodáló. Egy jókarban levő kerékpár olcsón eladó. Str. Motilor 94.

MUNKA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órákor Két szenzáció I. A Fekete szemek megható társadalmi dráma. Fősz.: Hary Baur és Simone-Simon. II. Nagy takarítás, vígjáték. Fősz.: Anny Ondra és Wolf Albach Betty.

Lokalizáltak a...
estiből jelentik: A...
drákban lokalizáltak...
ber fedél nélkül ma...
ény emberek, akik...
kották. A hatóság...
mann kereskedőt a...
gyújtogatást követé...
a tilviszedelem.

A lengyel ko...
mük exportját. Va...
mányárak ingadozá...
a kormány elhatáro...
ével betöltja a buza...
ék exportját, amen...
éri a kormány elő...
delet egy évig lesz...

Rablógyilkos...
botos házaspár ell...
két órákor...
anda hatolt be L...
icig kereskedő üz...
verték a kereskedő...
ják pénzüik rejték...
20 éves fiatal a szor...
tölők segítségére...
verük használták...
embert, majd feltö...
tak 75 ezer lejt és...
és feleségét súlyo...
kórházba. A csendő...
díták után...

Vasuti karam...
Segesvártól jelent...
vasuti szerencsétl...
vonatot az állomá...
gánya irányítottá...
szén előtt a 3554...
és heves volt. A...
ket tartalmazó va...
Az induló vonatna...
ment. A közlekedé...
hetett újra kezden...
lenség téves váltá...
állítólag rosszindu...
volt.

Yvon Delbos...
nu Cesianu párizs...
jelentik: Yvon De...
zas kihallgatáson...
rizsi román követé...
Országos vásár...
aj) augusztus 11...
12-én országos kir...

Halálozás. M...
dalmának általán...
a napokban örök...
köztiszteletben áll...
81 éves korában t...
elhunyt, aki ugy...
tudományokban...
vette részét mind...
és szívesen támo...
Negyven éven ke...
Kadischa előjáró...
töltött be a sziget...
rekt és tisztesség...
cége 62 év óta a...
désű rokonsága g...
Márton a szigeti...

Az asszony...
hogy bémüködése...
úgy érhet el, ha r...
felponhár termés...
vétel iszik, amely...
tosan és biztosan...
folyamatát.

Egy tízenné...
ütött egy zsidó...
getről jelenti tu...
cséltenség történe...
Szarvaszó közszé...
pásztorgyekek...
Történetesen ott...
mann 21 éves fia...
kő oly szerencsés...
jét hogy nyomb...
egyik szigeti sz...
mítétet hajtott...
avatkozás azonb...
rencsétlen sorul...
következtében k...
rán megállapítá...
vén Opris Vasile...
ta Teszler fejébe...
és gondatlanság...
indul ellensé...
az egész környé...
múlt meg.

Modern, új...
minőség, v...

HIREK

bizva bízzál!

Árd hatalmas és rejtelmes valahol egy kicsinyke mellett csak egy hajmilliárd mérföldre: rajta az ember... Az egyes cselszöveivel, al, irigységével, sejtősével, nyomorával, n, tipor, gázol, gyűlözetben nem veszi észre, koplik, mig kinzóznek. Nem tud enni, ések, gyomor-fájások, ég gyötrik...

Gastro D. gyógyszerészigre, mert a tünetül magát a betegség, moror-, máj- vese és giktinóbb eredménye rövid kura után állást, étvágytalanság, gyógyterárikban és regendelhető 135 lej E. gyógyterárikai 124.

ly bájos tudott lenni, és ösztönit asszonyi. szinjatszói kvalitás mértékben érvényesreki való szerepben, szintűten figurát élet- János, a „link” drosmérésreméltóan ját. sznek is kitiűnő. Lan- a kifutófiúból segéd- math Jolán és Stefa- en is a töllük telhető psolt a szereplőknek. (s. 1.)

vül

Ferdinand villa tók szobák és ort.

ETI MÜSORA:

vos dilemmája. (Olcsó

előadás a ref. kollé- bül. (Káprázatos tel- an, hatalmas kórusok- tott zenekarral, tűz- ező Gróf László. A fő- ymosán Magda, Ur- stefanidesz Ily, Jeney Tompa Sándor, Fülöp zsef, Deásy Jenő, stb. 35 - 20 lejes hely- en kívül).

előadás a református helyárrakkal).

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

tár (harmadszor).

6 falevel (Stefanidesz (Solymosán Magda

előadás a református helyárrakkal).

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

előadás a református Bob herceg. (Leszál-

Lokalizáltak a galaci tüzvést. Bucurestiből jelentik: A galaci tüzvést az esti órákban lokalizálták, husz család, száz embert fedél nélkül maradt. Valamennyien szégyen emberek, akik értékeiket nem biztosították. A hatóságok letartóztatták Weissmann kereskedőt azzal a váddal, hogy öngyújtogatást követett el és ebből származott a tüzveszedelem.

A lengyel kormány betiltja a lisztneveléket exportját. Varsóból jelentik: A terményárak ingadozásának megakadályozására a kormány elhatározta, hogy augusztus elsejével betiltja a buza, zab, árpa és lisztnevelékek exportját, amennyiben az exporthoz nem kéri a kormány előzetes véleményét. A rendelkezést egy évig lesz érvényben.

Rablógyilkos támadás egy fatusi zsidó botos házaspár ellen. Csernovitzból jelentik: Éjjel két órakor öttagú álarcos, fegyveres banda hatolt be Lucavat községben Mendel leg kereskedő üzletébe. A banditák véresre verték a kereskedőt és feleségét, hogy elárulják pénzük rejtekhelyét. A kereskedő 25 és 20 éves fiait a szomszéd szobájában aludták, a szülők segítségére siettek. A banditák fegyverüket használták és megölték a két fiatal embert, majd feltörték a szekrényeket, ellop- tak 75 ezer lejt és 300 dollárt. A kereskedőt és feleségét súlyos sérülésekkel szállították kórházba. A csendőrség nyomoz az elűnt ban- diták után.

Vasúti karambol a segesvári állomáson. Segesvárról jelentik: A segesvári állomáson vasúti szerencsétlenség történt. A 2551. sz. vonat az állomásra érkezésekor a 3.ik vágányra irányították, ahol már indulásra ké- szen állott a 3554. sz. vonat. Az összeütkö- zés heves volt. Az érkező vonat bajonet- ket tartalmazó vagonja felborult és összetört. Az induló vonatnak egy vagonja is tönkre ment. A közlekedést csak éjjel 1 órakor le- hetett újra kezdeni a vonalon. A szerencsét- lenség téves váltás következtében történt és állítólag rosszindulatú bűncselekmény műve volt.

Yvon Delbos kihallgatáson fogadta Di- nu Cesiannu párizsi román követet. Párizsból jelentik: Yvon Delbos külügyminiszter hosz- szas kihallgatáson fogadta Dinu Cesiannu pá- rizsi román követet.

Országos vásár Jibou községben (jud. Sa- laj) augusztus 11-én országos állatvásár, 12-én országos kirakó vásár.

Halálozás. Máramarosziget zsidó társa- dalmának általános részvéte mellett helyezték a napokban örök nyugalomra Szmuck Juda köztiszteletben álló bőrnagykereskedőt, aki 81 éves korában távozott az élők sorából. Az elhunyt, aki egy a talmudikus, mint a világi tudományokban nagy jártassággal bírt, ki- vette részét minden jótékony mozgalomból és szívesen támogatót minden szód ügyet. Negyven éven keresztül tagja volt a Chevra Kadischa előjáróságának és vezető szerepet töltött be a szigeti szefard hitközségben. Kor- rekt és tisztességes kereskedő volt, akinek cége 62 év óta áll fent. Halálát nagykiterje- désű rokonsága gyászolja, köztük Szmuck Márton a szigeti „Joint” elnöke.

Az asszony kötelessége törődni azzal, hogy béműködése rendben legyen, amit pedig úgy érhet el, ha reggelenként éhgyomorra egy félpohár természetes „Ferenc József” keserű- vizet iszik, amely enyhén és kellemesen, pon- tosan és biztosan szabályozza az emésztés folyamatát.

Egy tizennégy éves parasztyerek agyon- ütött egy zsidó fiatalembert, Máramaroszi- getről jelentik tudósítónk: Tragikus szeren- csétlenség történt tegnap a Szigettel határos Szarvaszó községben. A község határában a páasztorgyerekek követ hajigáltak egymáshoz. Történetesen ott tartozkodott Teszler Her- mann 21 éves fiatalember. Az egyik hatalmas kö oty szerencsétlenül érte a fiatalember fejét hogy nyomban elájult. Beszállították az egyik szigeti szanatóriumba, ahol azonnal műtétet hajtottak rajta végre. Az orvosi be- avatkozás azonban már nem segített. A sze- rencsétlen sorsu fiatalember agyalapi törés következtében kiszzenvedett. A nyomozás so- rán megállapítást nyert, hogy a végzetes kö- vet Opris Vasile, 14 éves parasztyerek vá- gta Teszler fejéhez. A gyereket őrizetbe vették és gondatlanságból okozott emberölés címén indul ellene eljárás. Az áldozat családja iránt az egész környéken általános részvét nyilvá- nult meg.

Kiütéses tifusz és súlyos kimeneteli vérhas járvány Szigeten. Szigetről jelentik tudósítónk. Dr. Weisz Béla szigeti gyermek- orvos jelentette dr. Balint városi főorvosnak, hogy a Szent György utcában három kiütéses tifusz gyanus beteg gyereket talált. A gyere- keket beszállították a járványkórházba, meg- vizsgálásuk után az orvosok arra a megállá- pitásra jutottak, hogy minden jel szerint va- lóban kiütéses tifuszban szenvednek. Fokoz- za a nyugtalanságot, hogy rövid idő alatt Szigeten több ízben fordultak elő kiütéses ti- fuszos megbetegedések. A hatóságok termé- szetesen a legszigorúbb óvintézkedéseket fo- ganatosították. Egyébként Szigeten, mint egész Máramarosban súlyos lefolyású vérhas járvány pusztít, amely különösen a gyerekek köréből igen sok halálos áldozatot szedett.

Házasság. Blum Anikó Cluj és George Căpitănescu ügyvéd Bucuresti házasságot kö- töttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Klubestély az Ujságíróklubban. A Zsidó Nőegylet és a Kórházegyesület elmúlt heti klubestélyének sikeréből kiindulva, szerdán, augusztus 4-én este félkilenc órakor klub- estélyt rendez a két intézmény javára, melynek átütő sikerében az eddigiek alapján kételked- ni sem lehet. A háziasszonyi tisztet ezuttal dr. Sebestyén Józsefné vállalta magára, mel- lette a cluji hölgytársadalom több jelenté- keny tagja, akik legjobb garanciái az estély nivós voltának és a kedélyes hangulatának.

Sírköavatás. Somogyi Mártonné sírköfel- avatása a cluji régi orth. temetőben aug. 1-én vasárnap d. e. fél 10 órakor lesz megtartva.

Megkezdte tanácskozásait a katolikus egyetemi hallgatók nemzetközi konföderáció- ja. Párizsból jelentik: A Pax Romana, a ka- tolikus egyetemi hallgatók nemzetközi konfö- derációja megkezdte tanácskozásait, mely- nek során elsősorban az intellektuelek mun- kanélküliségével fog foglalkozni.

Vasúttársaságot akar alapítani a fran- cia kormány. Párizsból jelentik: A kormány állami ellenőrzése alatt álló vasúti társasá- got akar látesíteni. Az erre vonatkozó tör- vényrendeletet augusztusban adják ki.

Házasság. Fendrich Olga és Goidl Manó f. évi augusztus hó elsején déli 2 órakor a ko- lozsvári neolog templomban tartják esküvőjü- ket, amelyre rokonaikat, barátait és ismerőseiket ezuton is meghívják.

Eljegyzés. Róth Eliz, Simleul-Silvanieiről eljegyezte Lusztig Béla, Vălcăul de jos. Min- den külön értesítés helyett.

Befejezödték a felsőbbiskolai oktatás nemzetközi konferenciájának tanácskozásai. Párizsból jelentik: Ma befejezödték a felsőbb- iskolai oktatás nemzetközi konferenciájának tanácskozásai. Romániát Constantin Kirites- cu képviselte, akit a konferencia alelnökévé is megválasztottak. A záróülésem Kiritescu beszédet is mondott és kiemelte a nemzetközi együttműködés fontosságát.

Orvosi hír. Dr. Sonnenwirt Ferdinand belgyógyász és röntgenorvos, külföldi tanulmányútról hazatért. Rendel. Str. Regina Maria 9. emelet. Telefon 1924.

Lángbaborult egy angol hajó. Baltimor- reból jelentik: A City of Baltimore haó 30 kilométerre Baltimoretől lángbaborult. A ha- jó fedélzetén 150 kiránduló tartózkodott, akik 130-at sikerült megmenteni. Huszan valószi- nulleg odavesztek. A hajótörtek segítségére számos hajó indult el a kikötőből. A City of Baltimore hajó égésével kapcsolatban csak két ember vesztette életét. Még egy utas és 2 személyzet sorsáról nem tudnak.

A Gólya palotából
Augusztus 1-én
elköltözöm
szembe a Regele Ferdinand 12 szám alá, a Farkas cipőüzlet melletti, uccai helyiségbe

Weisz Ernő
SZÖRME-SZÁLLÓ

Sírköavatás. Néhai özv. Goldstein Herman- né, szül. Heimann Johanna sírköavatása va- sárnap, augusztus 1-én d. e. 9 órakor lesz az új orth. temetőben, melyre ezuton hívja meg rokonaikat és ismerőseiket a család.

Országuti banditák rablótámadása. Plo- estiből jelentik: A város közelében vakmerő rablótámadást követtek el. Nicolai Miu ke- reskedő szekerét, amit a kereskedő Constan- tin fia vezetett, Baioci környékén az ut szé- len rejtőző banditák támadták meg. A táma- dók puska lövéseket adtak le. Az egyik golyó szíventalálta a fiut, aki azonnal meghalt, ek- kor a banditák ki akarták rabolni a szekeret, de embereket láttak közeledni és elmenekül- tek. A kereskedő fia 21 éves volt és másod- éves orvostanhallgató Bucurestiben, Szóráko- zásból hajította néhanapján a szekeret.

Vásároljon kolozsvári Zsidó- kórház sorsjegyet!

Segít szegény betegeknek és örömet szerez önmagának

Huzás 1937. augusztus hó 5-én

4000 sorsjegy, 400 nyeremény
Egy sorsjegy ára 50 lej!

Elárusítók Erdély és Bánát minden jelentősebb városában

Az aranyér

Állandó viszketési inger és gyötrő fájdalmak végül is idegeit teszik tönkre. Szabaduljon ettől a kintőli Goedecke féle Anusol végbélkúpok gyors enyhülést és gyógyulást biztosítanak.

Egy korszerű zsidó intézmény az Eszter-Rend

Immár két éve annak, hogy Erdély zsidó- sága gazdagabb egy új intézménnyel: a cluji Zsidókórház kötelékébe tartozó Eszter-Rend- del. A rend megalapítása nem tisztán anyagi elgondolásoknak köszönheti létrejöttét, nem csak új pályát akart nyitni az egzisztencia után kutató rétegeknek. Nem pályára, ha- nem hivatásra készít elő az Eszter-Rend. A renddel a zsidó szociális nővér alakja vonul ba a zsidó közösség életbe, aki hordozója lesz az önzetlen segíteni akarásnak, aki testvér- ként fog mellette állani a sok nélkülözőnek s aki eldugott zsidó nyomortanyákba fogja vin- ni az enyhítő segítséget.

Ez a két év a növendékeknek, akik már felvételükkel is kellő iskolai képzettséggel kell rendelkezzenek, nem csak elméleti és gyakorlati tudást nyújtott, hanem ami ennél sokkal fontosabb; beléltük oltotta azt a szel- lemet, amely a Rend-alap elképzelésében benne van: a hivatástudatot. Mindennel szem- be nézni, nagy áldozatokat vállalni, minden- hol helytállni: ezek azon erények, amelyek- re ma egyaránt büszkének a növendékek és azok, akik ezt a gondolatot felvetették és támogatták.

Az Eszter-nővérekben a létező és megala- kulandó zsidó egészségügyi intézmények megbecsülhetetlen munkáerőket nyernek. Az egészségügyi munkák minden ágában kikép- zést kaptak, függetlenül attól, hogy milyen speciális szakot választottak. A Röntgen és laboratóriumi munkát, a műtöbéli asszisz- tálást, épp úgy elsajátították, mint a legeg-yszerűbb köztudott. Az osztálypolás fegyelmét és a laboratóriumi munka precizitását egy- forma készséggel vállalták. Nincs az a kör- házi munka, amelyben egy Eszter-nővér azonnali helyettesítést ne tudna vállalni.

A rendi szellem a kollektív együttélés for- máiban jut kifejezésre. Egy ragyogóan fehér otthon nyújt méltó ellenszolgáltatást az első évfolyam kilenc növendékének, kik otthonuk- ban minden komfortot megkapnak ahhoz, hogy testileg és lelkileg kiegyensúlyozottan viselni az önként vállalt hivatást.

Az intézet maga mellett tudja az össze- zsidó fórumok szimpátiáját és ez a részük- ről megnyilvánuló anyagi és erkölcsi támoga- tásban kifejezésre is jut.

Szeptember havában megkezdődik az új tan- folyam, új növendékek felvétele. Ezuttal a jelenleg legégetőbb szükséglet kielégítését tűzte ki céljául a rend vezetősége: beteg- ápoló nővérek kiképzését. Információk szer- rint ez évben ingyenes és félszázéves helyek teremtése révén szegénysorsú zsidóányok számára is hozzáférhető lesz ez a nemes hi- vatás.

Villámsujtott agyon egy fűrésztelepi tisztviselőt. Piatra Nematuból jelentik: A Segall fűrésztelep vesaorai irodájába villám csapott be, mely holtra sujtotta Efrájim Stein 29 éves könyvelőt. Az irodában tart- zó kodó Boicu tisztviselő nem sérült meg.

Értesítés. A Rapid autóbusszszindikátus értesíti a n. é. közönséget, hogy a béletek lebélyegezése aug. 2-től 4-ig déli 12 óráig tart.

Hirdetmény. Templomunk bérüléstulajdono- sait tisztelettel értesítjük, hogy az elmúlt évi ülhelyeiket f. évi augusztus hó 1-től aug. hó 15-ig este 6 óráig tartjuk fenn. Kérjük, hogy ezen határidőn belül igényeiket az egylet tit- kári hivatalában (Str. Gheorghe Barițiu 16) annál is inkább bejelenteni és jogyüket kivít- tani sziveskedjenek, mert később jelentkezé- ket nincs módunkban figyelembe venni. Egy- ben értesítjük t. templom látogatóinkat, hogy ezidén egy — minden igényeket kielégítő — kitűnő bálétefilót szerződöttünk a nagyün- nepekre. — A „Poale Czedek” elnöksége és templombizottsága.

Modern, új kóser ecetgyár Oradean. Prima minőség, versenyképes árak. Kérje min- denütt az elsőrangú ort. kóser TIGRIS ECETET כשר אף למהדרין מהמהדרין

a gyár a nagyváradi ort. rabbínatus kaszusz-bizottságának a felügyelete alatt működik. Fabrică de Oțet Tigru Oradea. Telefon 503.

